

Evon retkeilyalueen kävijätutkimus 2010

Marjo Korhonen
Hämeen ammattikorkeakoulu, metsätalous

Översättning: Firma Pimma Åhman
Kansikuva: Retkeilijöitä Syrjänelusen laavulla.
Kuva: Metsähallitus / S.-M. Hiukkamäki

© Metsähallitus 2011

ISSN-L 1235-8983
ISSN 1799-5388 (verkkajulkaisu)
ISBN 978-952-446-855-8 (pdf)

Marjo Korhonen

Evon retkeilyalueen kävijätutkimus 2010

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	Heinäkuu 2011
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	2814/52/2011
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	valtion retkeilyalue, Natura 2000 -alue, luonnonsuojelualue		
ALUEEN NIMI	Evon retkeilyalue, Kotinen, Sudenpesänkangas		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Evon alue FI0325001		
ALUEYKSIKKÖ	Etelä-Suomen luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Marjo Korhonen		
JULKAISUN NIMI	Evon retkeilyalueen kävijätutkimus 2010		
TIIVISTELMÄ	<p>Evon retkeilyalue sijaitsee Etelä-Suomessa, Hämeenlinnan kaupungin ja Padasjoen kunnan alueella. Retkeilyalueen pinta-ala on noin 8 500 hehtaaria, ja se koostuu ulkoilulain nojalla 1994 perustetusta valtion retkeilyalueesta, Kotisten ja Sudenpesänkankaan luonnonsuojelualueista, alueella toimivien Hämeen ammattikorkeakoulun ja Hämeen ammatti-instituutin opetusmetsästä sekä Hämeenlinnan kaupungin ulkoilumetsästä.</p> <p>Retkeilyalue on vedenjakaja-alue, jolle on tyypillistä pienten lampien ja järvien suuri määrä. Lisäksi jääkauden vaikutuksesta alueen maasto on kumpuilevaa ja Syrjänelusen harjun korkein kohta on noin 160 metriä merenpinnasta. Evon metsät ovat pääosin nuorta kasvatusemetsää, mäntyvaltaista tuoretta kangasta. Vanhat metsät painottuvat suojelualueille, kuten Kotisten aarnialueelle ja Sudenpesänkankaalle. Metsätaloutta harjoitetaan Evolla virkistysarvot huomioonottaen.</p> <p>Evon retkeilyalueella tehtiin kävijätutkimus 23.3.–28.9.2010. Metsähallitus on kerännyt yhtenäisillä kävijätutkimuksilla tietoa hallinnoimiensa suojelu- ja virkistysalueiden kävijärakenteesta, kävijämääristä ja kävijätyytyväisyydestä vuodesta 2000 alkaen. Kävijätutkimuksen voidaan katsoa olevan myös osallistavaa suunnittelua, sillä sen tuloksia käytetään hyväksi alueiden suunnittelussa ja kehittämisessä.</p> <p>Kävijätutkimus toteutettiin Metsähallituksen vakioidulla menetelmällä, jotta eri aikana ja eri alueilla tehtyjen tutkimusten tulokset olisivat vertailukelpoisia keskenään. Menetelmänä oli ohjattu kyseilytutkimus, ja aineisto kerättiin siten, että kävijätutkimuksen tekijä jakoi lomakkeen henkilökohtaisesti retkeilyalueen kävijöille.</p> <p>Tulosten perusteella suurin osa kävijöistä on miehiä. Kävijöiden keski-ikä oli noin 42 vuotta. Tärkeimpinä virkistysmotiiveinaan kävijät pitivät rentoutumista ja luonnon kokemista. Tutustuminen uusiin ihmisiin ei kävijöiden mielestä ollut tärkeää tai tavoiteltavaa Evon retkeilyalueella vierailtaessa. Suosituin harrastus oli kalastus.</p> <p>Kävijätyytyväisyys oli melko korkea, ja retkeilyalueen palvelut ja rakenteet arvioitiin pääosin hyvälaatuisiksi ja niiden määrä riittäväksi. Retkeilyalueelta puuttuvat kokonaan yrittäjien tarjoamat palvelut, ja niitä vastaajat toivoivatkin alueelle. Käyntiin liittyvät ennako-odotukset täyttyivät yleensä hyvin ja käyntiä häiritseviä tekijöitä oli varsin vähän. Evon retkeilyalueen kävijät käyttivät keskimäärin 17 euroa käyntiä kohden. Rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaistulovaikutukset olivat noin 1,2 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset 14 henkilötyövuotta.</p>		
AVAINSANAT	Evon retkeilyalue, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT			
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisu. Sarja B 153		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-446-855-8
ISSN (VERKKOJULKAISU)	1799-5388		
SIVUMÄÄRÄ	46 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPIIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	Juli 2011
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	2814/52/2011
TYP AV SKYDDSSOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	statens strövområde, Natura 2000-område, naturskyddsområde		
OMRÅDETS NAMN	Evois strövområde, Kotinen, Sudenpesänkangas		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Evoisområdet FI0325001		
REGIONENHET	Södra Finlands naturtjänster		
FÖRFATTARE	Marjo Korhonen		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Evois strövområde 2010		
SAMMANDRAG	<p>Evois strövområde ligger i Tavastehus stad och Padasjoki kommun i f.d. Södra Finlands län. Strövområdets areal är ca 8 500 hektar och det består ett statens strövområde, som grundades med stöd av lagen om friluftsliv år 1994, samt Kotinen och Sudenpesänkangas naturskyddsområden, Tavastlands yrkeshögskolas och Tavastlands yrkesinstitutets undervisningsskogar och Tavastehus stads rekreationsskog.</p> <p>Evois strövområde ligger på ett vattendelarområde, som karakteriseras av ett stort antal små tjärnar och sjöar. Därtill är terrängen backig som en följd av istiden, och den högsta punkten uppe på Syrjäalunens ås ligger 160 meter över havet. Största delen av skogarna i Evois består av ung gallringsskog, talldominerad frisk moskog. Det finns gamla skogar främst på naturskyddsområdena, såsom urskogsområdet Kotinen samt Sudenpesänkangas. I Evois idkas skogsbruk där man tar i beaktande rekreativvärdena.</p> <p>I Evois strövområde gjordes en besökarundersökning 23.3–28.9.2010. Sedan år 2000 har Forststyrelsen med hjälp av enhetliga besökarundersökningar samlat in uppgifter om besökarstrukturen, besökarmängden och besökarnas belåtenhet i de områden Forststyrelsen förvaltar. En besökarundersökning är även ett slags deltagande planering, för resultaten utnyttjas vid planeringen och utvecklingen av området i fråga.</p> <p>Besökarundersökningen gjordes med Forststyrelsens standardmetoder, för att undersökningar gjorda vid olika tidpunkter och i olika områden ska gå att jämföra med varandra. Metoden bestod av handledd enkätundersökning. Materialet insamlades så att den som gjorde besökarundersökningen delade personligen ut frågeformulären till strövområdets besökare.</p> <p>Resultaten visade att merparten av besökarna är män. Besökarnas medelålder var ca 42 år. De viktigaste motiven för besöken var avkoppling och naturupplevelser. Enligt besökarna var det varken viktigt eller eftersträvarsvårt att bekanta sig med nya människor under besöket i Evois strövområde. Den populäraste aktiviteten bland besökarna var fiske.</p> <p>Besökarbelåtenheten var rätt god, och kvaliteten på tjänsterna och anläggningarna på strövområdet ansågs huvudsakligen vara god och deras mängd tillräcklig. På strövområdet finns det inga av företagare producerade tjänster, och svararna önskade att man fick sådana till området. Förväntningarna på besöket uppfylldes oftast väl och det förekom få störande faktorer under vistelserna. Besökarna i Evois strövområde använde i genomsnitt 17 euro per man under sitt besök. Besökarnas totala inkomsteffekt på området är 1,2 miljoner euro per år och sysselsättningseffekten 14 årsverken.</p>		
NYCKELORD	Evois strövområde, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER			
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Metsähallituksen luonnonuojelujulkaisuja. Sarja B 153		
ISSN-L ISSN (ONLINE)	1235-8983 1799-5388	ISBN (PDF)	978-952-446-855-8
SIDANTAL	46 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, naturtjänster	PRIS	

Sisällys

1 JOHDANTO.....	7
2 KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
2.1 Alueen kuvaus.....	8
2.2 Aineisto ja menetelmät.....	10
3 TULOKSET.....	13
3.1 Kävijärakenne.....	13
3.1.1 Kävijöiden perustiedot.....	13
3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot.....	15
3.2 Käynti Evon retkeilyalueella.....	15
3.2.1 Kohteen tärkeys.....	15
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset.....	16
3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen.....	17
3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus.....	18
3.2.5 Saapuminen alueelle.....	21
3.2.6 Käyntiin liittyvä rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset.....	22
3.3 Kävijätyytyväisyys.....	26
3.3.1 Käynnin tarkoitus.....	26
3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta.....	27
3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen.....	28
3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät.....	28
3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi.....	29
3.4 Niemisjärven virkistyskalastusalueen kehittäminen.....	30
4 TULOSTEN TARKASTELU.....	31
4.1 Yhteenveto.....	31
4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin.....	32
KIITOKSET.....	33
LÄHTEET.....	34
LIITTEET	
Liite 1 Evon retkeilyalueen kävijätutkimuksen 2010 otantakehikko.....	35
Liite 2 Aineiston toteutunut keruaikataulu.....	36
Liite 3 Vastaaajien ilmoittamat matkan muut kohteet.....	38
Liite 4 Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin.....	39
Liite 5 Niemisjärven virkistyskalastusalueen kehittäminen, vapaat vastaukset aihepiireittäin.....	41
Liite 6 Kävijätyytyväisyys osatekijöittäin.....	42
Liite 7 Suomenkielinen kyselylomake.....	43

1 Johdanto

Evon alueen retkeilyn ja luontomatkailun toiminnallinen kokonaisuus koostuu ulkoilulain nojalla vuonna 1994 perustetusta Evon retkeilyalueesta (Ulkoilulaki 606/1973, 17 § ja Vnp. 284/1994), Kotisten ja Sudenpesänkankaan luonnonsuojelualueista, Hämeen ammattikorkeakoulun (HAMK) ja Hämeen ammatti-instituutin (HAMI) opetusmetsästä sekä Hämeenlinnan kaupungin ulkoilumetsästä, Iso-Taruksen alueesta. Yhdessä ne muodostavat noin 8 500 hehtaarin virkistysaluekokonaisuuden, joka on Etelä-Suomen suurimpia yhtenäisiä metsäalueita. Tätä kokonaisuutta nimitetään tässä tutkimuksessa Evon retkeilyalueeksi. Metsähallitus vastaa valtion retkeilyalueen hoidosta ja ylläpidosta tavoitteenaan se, että reitistö, rakenteet ja palvelut vastaisivat mahdollisimman hyvin alueen käyttäjien tarpeita.

Kävijätutkimuksella tuotetaan tietoa virkistysalueen käytöstä ja kävijärakenteesta. Kävijätutkimus on perusselvitys, jonka tietoja käytetään muun muassa retkeilyalueiden hoidon ja käytön suunnittelussa. Tutkimuksia pyritään tekemään viiden vuoden välein ja aina silloin, kun alueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelmaa. Edellinen kävijätutkimus on Evolla tehty 1998 (Erkkonen 2000). Evon retkeilyalueelle laadittiin hoito- ja käyttösuunnitelmaa samanaikaisesti nyt tehdyn kävijätutkimuksen kanssa (Metsähallitus 2010a).

Kävijätietoa kerätään myös muilla tavoin. Retkeilyalueilla ja kansallispuistoissa on erilaisia automaattisia kävijälaskureita, joiden avulla seurataan alueiden käyntimääriä ja niissä tapahtuneita muutoksia. Myös kaikissa Metsähallituksen asiakaspalvelupisteissä ja luontotuvilla seurataan jatkuvasti kävijämääriä. Lisäksi asiakaskyselyillä saadaan tietoa asiakaspalvelun laadusta ja riittävyydestä. Hämeen ammattikorkeakoulussa tehtiin vuonna 2007 Metsähallituksen toimeksiannosta opinnäytetyönä Evokeskuksen asiakastutkimus (Kannisto 2008).

2 Kävijätutkimuksen toteutus

2.1 Alueen kuvaus

Evon retkeilyalue (valtion retkeilyalue, luonnonsuojelualueet, opetusmetsä ja Hämeenlinnan kaupungin ulkoilumetsä) sijaitsee Hämeenlinnan kaupungin (entisen Lammin kunnan) ja Padasjoen kunnan alueella (kuva 1). Hämeenlinnasta on Evolle matkaa 50 kilometriä, Lahdesta 70 ja Tampereelta 110 kilometriä. Vuonna 2010 Evolle kulki vielä suoria bussiyhteyksiä, mutta nykyään yhteyksiä on vähennetty, ja Evolle pääsee busseilla Hämeenlinnasta, Lammilta ja Padasjoelta vain arkisin.

Kuva 1. Evon retkeilyalueen sijainti. © Metsähallitus 2011, © Kartta-keskus Lupa L 5293.

Evon metsät ovat mäntyvaltaista, tuoretta kangasta ja puusto on pääosin nuorta kasvatusmetsää. Yli 100-vuotiaiden metsien osuus puustosta on 18 %, ja vanhat metsät painottuvat suojelualueille, kuten Kotiselle ja Sudenpesänkankaalle.

Metsätaloutta harjoitetaan Evon retkeilyalueella virkistysarvot huomioonottaen. Metsänkäsittelyn tavoitteena on metsätalouden harjoittamisen ohella ulkoiluympäristön parantaminen sekä metsien elinvoimaisuuden ja monimuotoisuuden säilyttäminen. Maisemallinen näkökulma on tärkeä retkeilyalueen metsänkäytössä. Siksi hakkuut pyritään tekemään pienialaisina ja maaston luonnollisia muotoja myötäillen. Hakkuutähteet kerätään pois retkeilyreiteiltä ja voimakasta maanmuokkausta vältetään reittien läheisyydessä. Soiden uudisojittaminen on kielletty, mutta kunnostusojituksia voidaan tehdä tarpeen mukaan. Alueella tehtävistä tärkeimmistä metsänhoitotoimenpiteistä tiedotetaan retkeilyalueen käyttäjille etukäteen esimerkiksi paikallislehdissä ja Internetissä sekä maastossa opastetauluin.

Merkittviä polkuja on Evon retkeilyalueella yhteensä noin 70 kilometriä. Osa poluista on teemapolkuja, kuten harjuluontoa esittelevä Syrjänalusen harjupolku. Lisäksi Evolla on laaja ja pääosin hyväkuntoinen metsätieverkosto.

Evon vedet virtaavat Hauhon reitin ja Vanajaveden kautta Kokemäenjokeen. Retkeilyalueen järvet ovat pääosin pieniä ja happamia humuspitoisia järviä, joita yhdistävät kapeat purot. Harjuelueilla on joitakin kirkasvetisiä lähdelampia.

Suuri osa Evon alueen järvistä ja lammista on kalastuskiellossa, koska Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos tekee järvillä erilaisia kalastuksen ohjauksen ja kalaistutusten kokeita. Riistantutkimus käyttää Evon järviä erityisesti vesilintutkimuksiin. Ehdottomassa kalastuskiellossa olevien järvien yhteenlaskettu pinta-ala on noin 120 ha. Vuonna 2010 merkittävin tutkimus oli kestävän kalastuksen hanke.

Niemisjärven virkistyskalastusalue sijaitsee retkeilyalueen länsiosassa, ja se on tarkoitettu kalastukseen. Alueelle istutetaan lohikalaa ja siellä kalastamiseen tarvitaan aluekohtainen kalastuslupa. Virkistyskalastusalueeseen kuuluvat Ylinen ja Alinen Niemisjärvi, Vähä-Koukkujärvi ja Kalliojärvi. Alueella on laavuja, keittokatoksia, jätteiden lajittelupiste, telttailualue ja matkailuvaunualue.

Hämeen ammattikorkeakoulun Evon yksikkö ja Hämeen ammatti-instituutti opetusmetsineen toimivat Evon retkeilyalueen sisällä. Opetusmetsää on noin 2 000 hehtaaria. Metsäopetusta on annettu Evolla jo vuodesta 1862 – ensimmäisenä Suomessa. Ammattikorkeakoulun yhteydessä toimii myös Evokeskus, joka on Evon retkeilyalueen asiakaspalvelupiste. Evokeskus on monitoiminen tila, josta vastaavat yhteistyössä Metsähallitus ja HAMK.

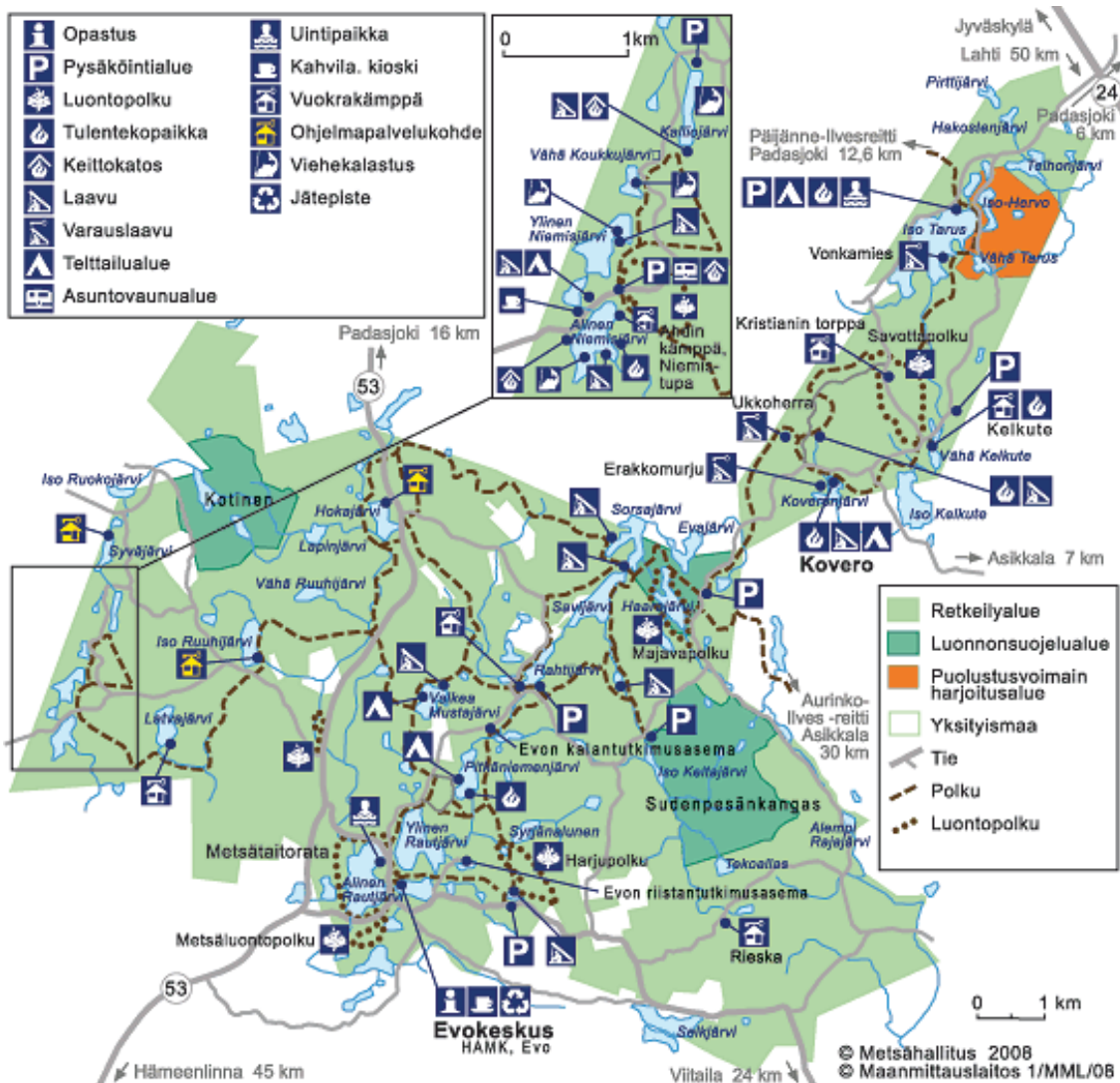
Majoituspalveluista Evon retkeilyalueella vastaa pääosin Villi Pohjola. Lisäksi ammattikorkeakoulun oppilasasuntolasta voi vuokrata majoitustiloja kesäaikana.

Suurleirialue valmistui retkeilyalueelle keväällä 2010, ja ensimmäinen partiolaisten suurleiri järjestettiin siellä heti heinä-elokuun vaihteessa. Suurleirialue on noin sadan hehtaarin suuruinen, ja se on tarkoitettu suurten ryhmien ja järjestöjen leiritoimintaan. Kesäsesongin ulkopuolella alue on myös muiden retkeilijöiden käytettävissä. Alueella on tie-, sähkö-, vesi- ja viemäriverkosto.

Evon retkeilyalueen keskeisimmät tiedot on koottu taulukkoon 1. Retkeilyalue palveluineen näkyy kuvan 2 kartalla. Tämän tutkimuksen kohteena oli koko kuvailtu retkeilyaluekokonaisuus, vaikkakin aineisto kerättiin vain valtion hallinnoimilta alueilta. Lisätietoa Evon retkeilyalueesta löytyy mm. Luontoon.fi-verkkopalvelusta (Metsähallitus 2010b).

Taulukko 1. Evon retkeilyaluetta (valtion retkeilyalue, suojelualueet, opetusmetsät ja Hämeenlinnan kaupungin ulkoilumetsä) kuvaavat tärkeimmät tiedot vuonna 2010.

EVON RETKEILYALUE	
Perustamisajankohta	1994 (valtion retkeilyalue)
Sijainti	Entisessä Etelä-Suomen läänissä, Hämeenlinnan kaupungin ja Padasjoen kunnan alueella.
Retkeilyalueen pinta-ala	Evon toiminnallinen retkeilyalue on yhteensä noin 8 500 ha. Sen muodostavat <ul style="list-style-type: none"> – ulkoilulain nojalla perustettu Evon retkeilyalue, 4 486 ha – Kotisten (232 ha) ja Sudenpesänkankaan (n. 460 ha) vanhojen metsien suojelualueet – Hämeen ammattikorkeakoulun (HAMK) ja Hämeen ammatti-instituutin (HAMI) käytössä oleva opetusmetsä, n. 2 000 ha – Hämeenlinnan kaupungin ulkoilumetsä, Iso-Taruksen alue, n. 1 000 ha
Käyntimäärä (v. 2010)	84 500
Palvelut	Metsähallituksen palvelut: <ul style="list-style-type: none"> – Evokeskus – Niemisjärven virkistyskalastusalue – Laavuja – Tulentekopaikkoja ja keittokatoksia – Valkea-Mustajärven ja Niemisjärven telttailualueet – Niemisjärven asuntovaunualue – Villin Pohjolan kämpät
Käyttömuodot	Retkeily, virkistyskäyttö, kotitarvekalastus, luonnonsuojelu, metsäopetus
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Edellinen vuodelta 2004 (Metsähallitus 2004). Uusi oli lausuntokierroksella vuonna 2010 ja valmistuu vuonna 2011 (Metsähallitus 2010a).

Kuva 2. Evon retkeilyalue palveluineen. Koilliskulmassa sijaitseva Taruksen alue on Hämeenlinnan kaupungin ulkoilumetsää, josta kävijätutkimusaineistoa ei kerätty. © Metsähallitus 2011, © Maanmittauslaitos 1/MMM/11.

2.2 Aineisto ja menetelmät

Tutkimusaineisto kerättiin 23.3.–28.9.2010 kyselylomakkeella, johon vastasivat Evon retkeilyalueella vierailleet vähintään 15 vuotta täyttäneet henkilöt. Kävijätutkimus toteutettiin ohjattuna kyselynä, mikä tarkoittaa, että kävijätutkimuksen tekijä antoi kävijälle henkilökohtaisesti lomakkeen ja opasti tarvittaessa kysymyksiin vastaamisessa. Kävijät täyttivät lomakkeen pääasiassa itse. Joissakin tapauksissa aineistonkerääjä haastatteli kävijää ja täytti lomakkeen tämän puolesta.

Metsähallituksella on ollut vuodesta 2000 käytössään kävijäseurantamenetelmä, jolla kerätään tietoa suojelu- ja virkistysalueiden sekä Metsähallituksen asiakaspalvelupisteiden kävijöistä. Evon retkeilyalueella arvioidaan olevan noin 84 500 kävijää vuodessa. Kaikkien kävijöiden tavoittaminen on mahdotonta, joten kävijätutkimukseen valitaan joukko kävijöitä. Näin ollen kyse on otannasta. Kerätty joukko on otos, josta voidaan tehdä päätelmiä. Tavoitteellinen otoskoko on 300–500 havaintoa riippuen alueesta, kävijämäärästä ja käytettävissä olevista resursseista.

Kävijätutkimuksen suunnittelun aluksi mietittiin, mitä tietoa alueen käytöstä on olennaista saada. Samalla kartoitettiin käytettävissä olevat resurssit tutkimuksen toteuttamista varten. Lisäksi tehtiin

tarvittavat aluerajaukset. Evon retkeilyalue koostuu valtion retkeilyalueesta (Vnp 284/1994), Kotisten ja Sudenpesänkankaan luonnonsuojelualueista, Hämeenlinnan kaupungin ulkoilumetsästä sekä Hämeen ammattikorkeakoulun ja ammatti-instituutin opetusmetsästä. Hämeenlinnan kaupungin ulkoilumetsä, Iso-Taruksen alue (kuva 2) jätettiin aineistonkeruun ulkopuolelle. Evon retkeilyalueen lähialueeksi määriteltiin Hämeenlinnan ja Padasjoen kunnat (kuva 5, s. 19).

Kun oli määritelty, mitä haluttiin tutkia, suunniteltiin kävijätutkimuslomake. Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiolomaketta, joka muokattiin Evon retkeilyalueelle sopivaksi (liite 7, Kajala ym. 2009, Metsähallitus 2009). Vakiolomaketta käytettäessä tutkimus saadaan vertailukelpoiseksi muiden Metsähallituksen vastaavien alueiden tutkimusten kanssa. Lähtökohdaksi otettiin vakiolomakkeelle määritelty minimitietosisältö, joka kävijätutkimuksilla tulee vähintään kerätä. Näillä niin sanotuilla vakiokysymyksillä selvitetään muun muassa kävijärakennetta, käyntien alueellista jakaantumista ja kävijäytyvyisyyttä. Lisäksi luotiin tarvittavat vapaamuotoiset, aluekohtaiset kysymykset. Lopuksi muokattiin lomake sopivaan ja helppolukuisen muotoon Wordtekstinkäsittelyohjelmalla. Lomakkeen painattamisesta vastasi Metsähallitus.

Kävijätutkimukselle laadittiin otantakehikko (liite 1) ja aineiston keruuajataulu (liite 2). Aineistonkeruupäivät arvottiin etukäteen huolehtien kuitenkin siitä, että keruupäivät edustavat kattavasti eri viikonpäiviä ja kellonaikoja. Aineistonkeruu ajoitettiin siten, että aineistonkeruupäiviä tuli riittävästi aineiston kokonaiskertymää ja edustavuutta ajatellen.

Aineistonkeruupisteet valittiin huolellisesti. Alueen tuntemus ja kävijämäärien seuranta ovat tärkeitä, kun pohditaan, missä päin aluetta ihmisiä on mahdollista tavoittaa. Keruupisteet pyrittiin sijoittamaan paikkoihin, joissa kävijät pysähtyvät luonnostaan. Tällaisia ovat muun muassa tulipaikat, laavut ja pysäköintipaikat. Asiakaspalvelupisteet eivät sovellu ensisijaisiksi keruupisteiksi. Niissä on omat kävijämääräseurannat ja asiakastutkimukset. Lisäksi monissa tapauksissa asiakaspisteessä vieraileva ei käy kohdealueella, vaan käyttää ainoastaan asiakaspalvelupisteen palveluja. Mikäli asiakaspalvelupiste tai luontotupa valitaan keruupisteeksi, täytyy aineistonkerääjän kerätä aineisto paikan päällä ja valikoida joukosta sellaiset kävijät, jotka myös käyvät kohdealueella.

Evon retkeilyalueen kävijätutkimuksen keruupisteitä olivat Evokeskus, Niemisjärven virkistyskalastusalueen pysäköintialue, Syrjänelusen laavu ja kesäaikana Sorsakolon laavu (taulukko 2). Vastauksia saatiin yhteensä 231. Lisäksi yhtenä päivänä kerättiin aineistoa Pitkänniemenkankaan suurleirialueelta.

Taulukko 2. Vastausten jakautuminen haastattelupaikoittain.

Haastattelupaikka	kpl	%
Niemisjärven virkistyskalastusalue	97	42
Evokeskus	68	29
Sorsakolon laavu	29	13
Syrjänelusen laavu	8	3
Pitkänniemenkangas (Suurleiri Kilke)	29	13
Yhteensä	231	100

Tutkimusaineisto tallennettiin ASTA -tietojärjestelmään, jonka avulla aineisto myös analysoitiin ja raportoitiin. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppi-arvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste puolestaan sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskemiseen (luku 3.2.6) käytettiin Metsäntutkimuslaitoksen ja Metsähallituksen vuonna 2009 kehittämää laskentamallia (Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009, Metsähallitus 2010c). Yhdysvaltalaiseen Money Generation Modeliin (Stynes et al. 2000, MGM2 2009) perustuva, Suomen oloihin muokattu malli liitettiin vuonna 2010 osaksi ASTA-tietojärjestelmää. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskemisessa käytetään ASTAan tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Evon retkeilyalue kuuluu luokkaan ”taajama”. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyys-suhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita.

Vaikka kyselytutkimus on helppo ja kustannustehokas tapa kerätä suhteellisen laaja aineisto, tutkimusten tulosten tulkinnassa on epävarmuustekijöitä. Kaikki vastaajat tuskin vastaavat kyselytutkimukseen yhtä huolellisesti ja täysin rehellisesti. Lisäksi monivalintakysymysten heikkoutena voidaan pitää vastausvaihtoehtojen epäonnistumista. Tällä tarkoitetaan sitä, että kaikki vastaajat eivät välttämättä löydä omasta mielestään sopivaa vastausvaihtoehtoa ja vastaavat sen vuoksi eri tavalla tai jättävät jopa vastaamatta. Tästä syystä kyselytutkimuksen tuloksia tulee aina tulkita varoen.

3 Tulokset

3.1 Kävijärakenne

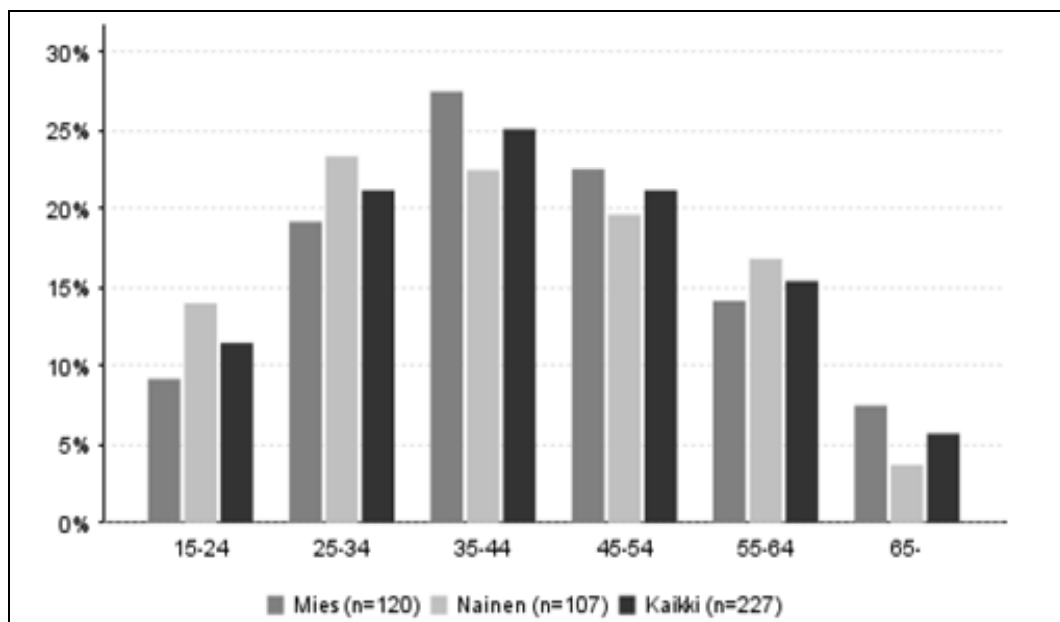
3.1.1 Kävijöiden perustiedot

Evon retkeilyalueen kävijätutkimukseen vastanneista 53 % oli miehiä ja 47 % naisia (taulukko 3). Miesten keski-ikä oli noin 43 vuotta ja naisten noin 41 vuotta. Suurin kävijäryhmä oli 35–44-vuotiaat ja pienin yli 65-vuotiaat (kuva 3).

Naiset olivat keskimäärin koulutetumpia kuin miehet, sillä naisista 33 % ja miehistä 19 % oli suorittanut alemman korkeakoulu- tai yliopistotutkinnon (taulukko 4). Kävijät, joilla ei vielä ollut ammatillista tutkintoa, olivat useimmin nuoria, jotka eivät vielä olleet suorittaneet tutkintoa loppuun.

Taulukko 3. Evon retkeilyalueen kävijöiden sukupuolijakauma vuonna 2010.

Sukupuoli	kpl	%
Mies	122	53
Nainen	108	47
Yhteensä	230	100

Kuva 3. Evon retkeilyalueen kävijöiden ikäjakauma sukupuolen mukaan jaoteltuna.

Taulukko 4. Kävijöiden ammatillinen koulutus sukupuolen mukaan.

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ammattikoulu	39	34	18	17	57	26
Opistotasoinen tutkinto	22	19	16	15	38	17
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	22	19	35	33	57	26
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	17	15	21	20	39	18
Ei ammatillista tutkintoa	15	13	15	14	30	14
Yhteensä	115	100	105	100	221	100

Evon retkeilyalueen kävijät saapuivat pääosin Hämeestä, Uudeltamaalta, Pirkanmaalta ja Varsinais-Suomesta (taulukko 5). Eniten kävijöitä tuli Hämeenlinnasta (16 %) ja Helsingistä (11 %). Muita suurempia keskittymiä kävijöiden kotipaikkakunnan suhteen olivat Lahti, Espoo, Hollola ja Tampere. Hämeenlinnasta saapuneihin sisältyvät myös Lammilta (7 vastaajaa) ja Tuuloksesta (2 vastaajaa) tulleet vastaajat.

Vain 3 % vastanneista oli ulkomaalaisia. Tutkimukseen vastasi vierailijoita Saksasta, Alankomaisista, Espanjasta, Ruotsista, Sveitsistä, Kiinasta ja Virosta.

Taulukko 5. Evon retkeilyalueen kävijöiden asuinkunnat.

Asuinkunta	kpl	%
Hämeenlinna	33	16
Helsinki	23	11
Lahti	19	9
Espoo	10	5
Hollola	9	4
Tampere	9	4
Hyvinkää	8	4
Vantaa	7	3
Valkeakoski	7	3
Riihimäki	4	2
Ei määriteltä	4	2
Pori	3	1
Turku	3	1
Muut	62	31
Yhteensä	201	100

3.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Vastanneista 70 % saapui Evon retkeilyalueelle 2–5 hengen seurueessa. Yli kuuden hengen seurueita oli 17 %. Yksin ilmoitti saapuneensa 12 % tutkimukseen vastanneista. Suurin seurue oli noin 11 000 hengen ryhmä, joka koostui partiolaisten suurleiristä. Tyypillisimmän seurueen koko oli 2 henkilöä.

Seurueen koostuminen oli vaihtelevaa, mutta noin puolet tutkimukseen vastanneista saapui Evolle perheenjäsentensä kanssa ja lähes kolmannes ystävien seurassa (taulukko 6). Seurueista 44 %:lla oli mukana alle 15-vuotiaita ja 2 %:lla liikuntaesteisiä.

Taulukko 6. Seurueen koostuminen.

Seurue	kpl	%
Oman perheen jäsenet	103	51
Ystävät	56	28
Muut sukulaiset	8	4
Jokin muu	8	4
Työtoverit	6	3
Koululuokka	6	3
Kerho, yhdistys tms.	7	3
Opiskeluryhmä	5	2
Matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän ryhmä	3	1
Yhteensä	202	100

3.2 Käynti Evon retkeilyalueella

3.2.1 Kohteen tärkeys

Kohteen tärkeyttä selvitettiin pyytämällä tutkimukseen osallistuneita määrittelemään, oliko Evon retkeilyalue vastaajalle matkan tärkein kohde, yksi suunnitelluista kohteista vai ennalta suunnitteleman kohde. Suurin osa Evolla vierailleista oli suunnitellut käyntinsä etukäteen (taulukko 7). Vastanneista 12 %:lle Evon retkeilyalue oli yksi matkan suunnitelluista kohteista ja vain 2 %:lle ennalta suunnitteleman kohde matkan varrella. Näiden vastaajien ilmoittamat matkan muut kohdet käyvät ilmi liitteestä 3.

Taulukko 7. Evon retkeilyalueen tärkeys matkan kohteena.

Kohteen tärkeys	kpl	%
Matkan ainoa tai tärkein kohde	195	86
Yksi matkan suunnitelluista kohteista	27	12
Ennalta suunnitteleman kohde matkan varrella	4	2
Yhteensä	226	100

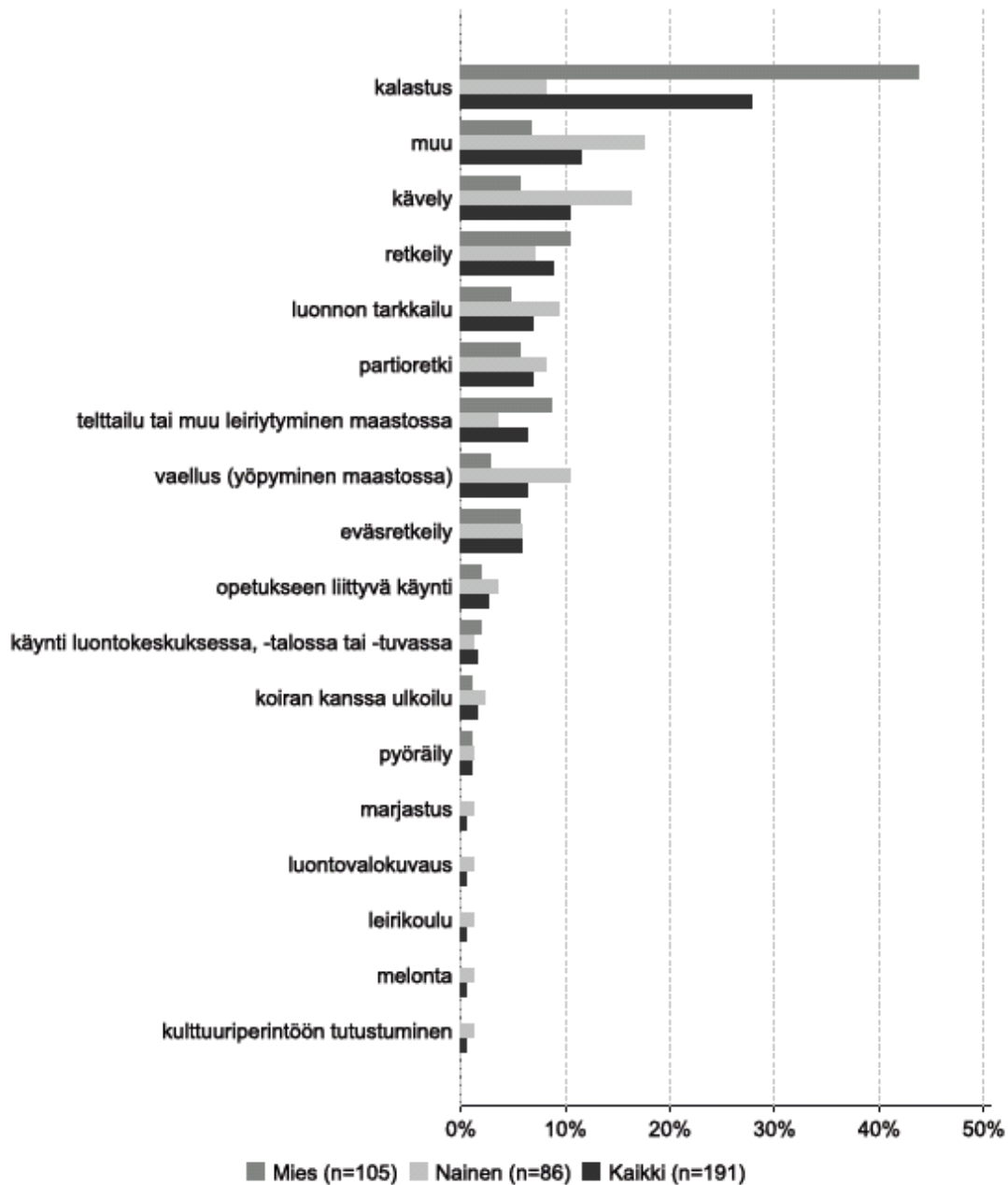
3.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Tutkimuksella selvitettiin myös kävijöiden harrastuksia retkeilyalueella. Tutkimuslomakkeella annettiin 28 harrastusvaihtoehtoa, joista vastaaja sai valita useamman. Suosituimpia harrastuksia olivat kävely, luonnon tarkkailu ja retkeily (taulukko 8). ”Muina” aktiviteetteina kävijät ilmoittivat muun muassa vierailun partiolaisten suurleirillä sekä uinnin Evon alueen järvissä. Miehet harrastivat naisia useammin kalastusta, naiset taas miehiä useammin mm. kävelyä, luonnon tarkkailua, retkeilyä ja eväretkeilyä.

Kävijöitä pyydettiin myös ilmoittamaan, mikä oli heille tärkein harrastus kyseisellä käynnillä Evon retkeilyalueella. Selvimmin erottui kalastus, joka oli 44 %:lle miespuolisista vastaajista tärkeämpää kuin mikään muu toiminta (kuva 4). Miesten muut tärkeimmät harrastukset olivat retkeily (10 %) ja telttailu (9 %). Naisten tärkeimpiä harrastuksia olivat muina toimintoina mainitut uinti ja vierailu partioleirillä (17 %), kävely (16 %) ja yöpymisen sisältävä vaellus (10 %).

Taulukko 8. Erialaisten harrastusten suosio kyseisellä käynnillä Evon retkeilyalueella. Kysymyksessä oli mahdollista valita useampi vaihtoehto.

Harrastus	Mies		Nainen		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Kävely	64	52	76	70	140	61
Luonnon tarkkailu	36	30	57	53	93	40
Retkeily	40	33	47	44	88	38
Kalastus	63	52	21	19	85	37
Eväretkeily	35	29	41	38	76	33
Telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	26	21	28	26	54	23
Luontovalokuvaus	12	10	22	20	34	15
Muu	11	9	21	19	32	14
Vaellus (yöpyminen maastossa)	14	11	15	14	29	13
Partioretki	8	7	18	17	26	11
Käynti luontokeskuksessa, -talossa tai -tuvassa	8	7	15	14	23	10
Koiran kanssa ulkoilu	10	8	10	9	20	9
Lintuharrastus	7	6	9	8	16	7
Marjastus	7	6	7	6	14	6
Sienestys	6	5	8	7	14	6
Kasviharrastus	3	2	10	9	13	6
Opetukseen liittyvä käynti	3	2	8	7	11	5
Suunnistus	3	2	7	6	10	4
Pyöräily	5	4	1	1	6	3
Lenkkeily	2	2	3	3	5	2
Kulttuuriperintöön tutustuminen			4	4	4	2
Sauvakävely			3	3	3	1
Leirikoulu	1	1	1	1	2	1
Murtomaahiihto laduilla			1	1	1	0
Kalliokiipeily			1	1	1	0
Veneily			1	1	1	0
Melonta			1	1	1	0
Yhteensä	122		108		231	

Kuva 4. Vastanneiden tärkein harrastus Evon retkeilyalueella kyseisellä käynnillä.

3.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Kävijätutkimuslomakkeen kysymyksessä 4 kävijöiltä kysyttiin, missä päin retkeilyaluetta he vierailivat tai aikovat vierailla. Kysymyksessä pyydettiin rastittamaan kaikki kohteet, joilla vastaaja kävi tai aikoi käydä. Tällä kysymyksellä selvitettiin kävijöiden jakautumista alueelle. Apuna vastaamisessa oli alueen kartta (kuva 2, s. 10).

Monet kävijät vierailevat useassa eri kohteessa yhden käynnin aikana. Suosituin kohde Evolla on Niemisjärven virkistyskalastusalue (taulukko 9), johon kuuluvat Ylinen ja Alinen Niemisjärvi, Vähä-Koukkujärvi sekä Kalliojärvi. Pitkäniemenkankaan, nykyisen Evon suurleirialueen, suureen kävijämäärään vaikutti partiolaisten suurleiri. Muina käyntikohteina vastaajat mainitsivat Evon retkeilyalueella sijaitsevan Valkea-Mustajärven sekä useita kohteita Taruksen alueelta. Tarus

sijaitsee retkeilyalueen koilliskulmassa ja on Hämeenlinnan kaupungin ulkoilumetsä. Tässä kävijätutkimuksessa kysyttiin vain valtion omistamien alueiden käyntikohteita, vaikka ne ja Tarus ovatkin yhteydessä toisiinsa retkeilyreitein.

Taulukko 9. Käyntien alueellinen jakaantuminen Evon retkeilyalueella. Käynnillä oli mahdollista vieraila useammassa paikassa.

Käyntikohte	kpl	%
Niemisjärven virkistyskalastuslaue	125	54
Evokeskus	101	44
Sorsakolun laavu	45	20
Pitkäniemenkangas (suurleirialue)	47	20
Muualla, missä?	38	17
Niemisjärven luontopolku	33	14
Syrjäanalusen laavu	21	9
Majavapolku	19	8
Syrjäanalusen harjupolku	13	6
Vaarinkorven laavu	12	5
Lastenlampi (Vähä-Koukkujärvi)	9	4
Hakovuori	9	4
Sudenpesänkangas	10	4
Taimenpolku	5	2
Kotisten aarnialue	3	1
Vastanneita yhteensä	230	

3.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Kävijätutkimukseen vastanneista 53 % oli päiväkävijöitä ja 47 % ilmoitti yöpyvänsä Evon retkeilyalueella (taulukko 10). Miehet tekivät hieman useammin päiväkäyntejä kuin naiset. Päiväkävijöiden käynnin keskimääräinen kesto oli 5,4 tuntia. Yöpyjät viettivät alueella keskimäärin 3 vuorokautta.

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, miten pitkään he oleskelivat Evon retkeilyalueella ja sen lähialueella yhteensä. Retkeilyalueen lähialueeksi oli määritelty Hämeenlinnan ja Padasjoen kunnat (kuva 5). Tässä kysymyksessä oli lisäksi tarjolla vastausvaihtoehto ”asun lähialueella”. Tulosta laskettaessa on huomioitu ainoastaan lähialueen ulkopuolella asuvat vastaajat. Näin tulos kuvaa matkailijoiksi luokiteltavien henkilöiden viipymää retkeilyalueella ja sen lähialueella. Tällaisia kävijöitä oli yli kaksi kolmasosaa (69 %) tutkimukseen osallistuneista. Vajaa puolet matkailijoiksi luokitelluista (45 %) oli sekä retkeilyalueella että lähialueella päiväkäynnillä ja vietti niillä yhteensä keskimäärin 5,4 tuntia (taulukko 11). Ne matkailijat, jotka yöpyivät Evon retkeilyalueella tai sen lähialueella, viipyivät keskimäärin 3,4 vuorokautta.

Taulukko 10. Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) Evon retkeilyalueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (päiväkävijöillä h, yöpyjillä vrk)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	112	53	5,4	5	4	0	20
Miehet	61	54	6,1			1	20
Naiset	51	46	4,5			0	12
Yöpyjät	101	47	3,1	2	2	1	21
Miehet	51	50	2,7			1	21
Naiset	50	50	3,5			1	14
Yhteensä	213						

Kuva 5. Evon retkeilyalueen lähialue. Lähialueiksi oli määritelty Hämeenlinnan ja Padasjoen kunnat. Kuvan kartta, jossa tummansininen viiva osoittaa kunnanrajaa, oli haastateltavien nähtävänä. © Metsähallitus 2011, © Maanmittauslaitos 1/MMM/11.

Taulukko 11. Matkailijoiden käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) Evon retkeilyalueella ja sen lähialueella.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	71	45	5,4	5	5	0	12
Miehet	38	54	6,2			1	12
Naiset	33	46	4,4			0	12
Yöpyjät	88	55	3,4	2	1	0	28
Miehet	41	47	3,3			1	28
Naiset	47	53	3,4			0	14
Yhteensä	159						

Vastaajista 38 % oli ensimmäistä kertaa Evon retkeilyalueella (taulukko 12). Naisista yli puolet (51 %) ja miehistä vain reilu neljäsosa (27 %) oli ensikertalaisia. Alueella aiemmin käyneiden aiempien vierailujen lukumäärä vaihteli huomattavan paljon. Käyntien lukumäärä viimeisten viiden vuoden aikana oli keskimäärin 18. Näin korkea luku selittyy sillä, että lähialueen asukkaat käyvät retkeilyalueella hyvinkin useasti, kesäaikana jopa viikoittain. Varhaisin vierailu oli tehty vuonna 1969, kauan ennen retkeilyalueen perustamista. Alueella aiemmin käyneet olivat vierailleet ensimmäisen kerran keskimäärin vuonna 2001, noin yhdeksän vuotta sitten, ja edellisen kerran vuonna 2009 (taulukko 13).

Yöpyjiltä kysyttiin yöpymispaikkaa. 20 % Evon retkeilyalueella yöpyneistä yöpyi asuntoautossa tai -vaunussa. Retkeilyalueen lähistöllä yöpyneistä 14 % yöpyi vuokramökissä, omassa mökissä yöpyneitä oli 5 % ja hotellissa yöpyneitä vain 1 %. Vastanneista 20 % ilmoitti yöpyvänsä muualla kuin edellä mainituissa majoitteissa.

Taulukko 12. Vastanneiden käynnin toistuvuus Evon retkeilyalueella.

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensikertaa alueella	30	27	50	51	80	38
Käynyt aikaisemmin	82	73	49	49	131	62
Yhteensä	112		99		211	

Taulukko 13. Evon retkeilyalueella aiemmin vierailneiden ensimmäisen ja viimeisimmän käynnin ajoittuminen.

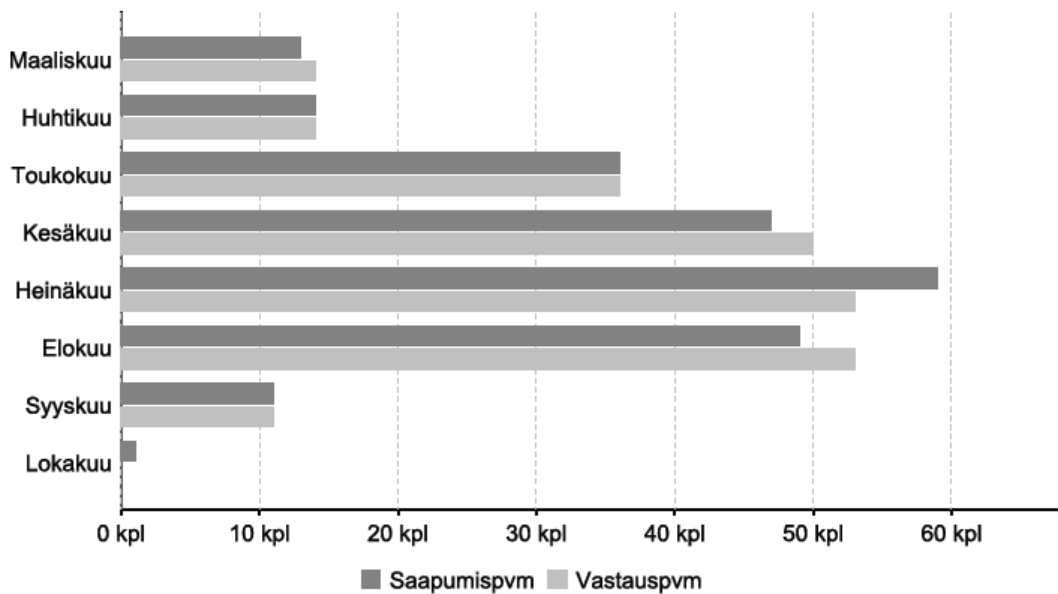
Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keskiarvo	Keskihajonta	Prosenttipisteet				
				Min	25 %	Med	75 %	Max
Ensimmäisen kerran käynyt								
vuonna	119	2000,7	7,44	1969	1995	2001	2007	2010
vuotta sitten	119	9,3	7,44	0	3	9	15	41
Viimeksi käynyt								
vuonna	110	2008,8	2,52	1990	2009	2009	2010	2010
vuotta sitten	110	1,2	2,52	0	0	1	1	20

3.2.5 Saapuminen alueelle

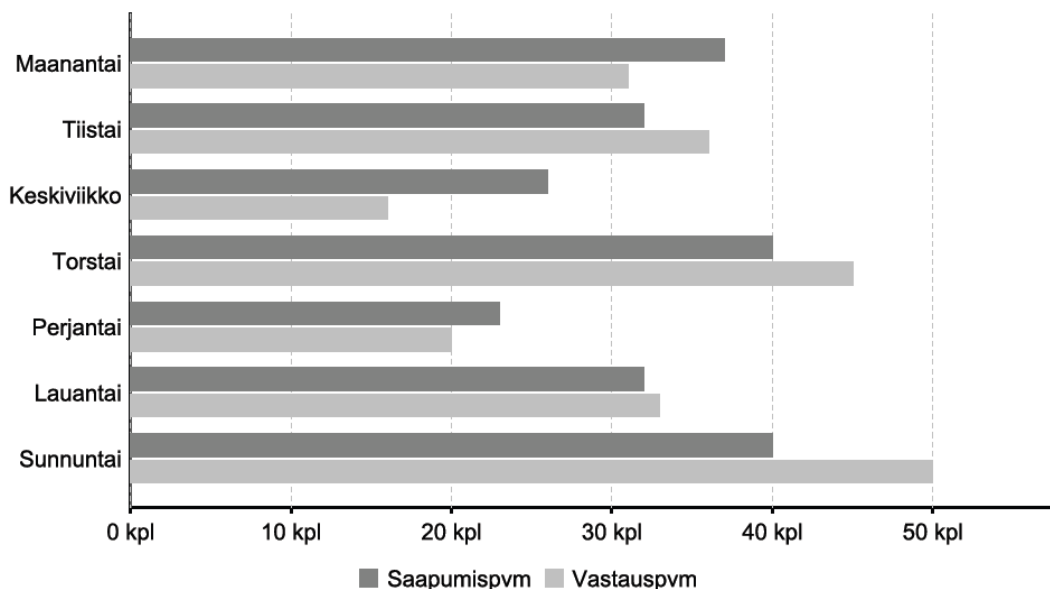
Koulujen kesälomakuukaudet ovat Evon retkeilyalueen vilkkainta aikaa (kuva 6). Kaksi kolmasosaa vastauksista kertyi näiltä kuukausilta.

Kävijöitä saapui eniten maanantaisin, torstaisin ja sunnuntaisin (kuva 7). Vastauksia saatiin eniten sunnuntaisin. Kävijät saapuivat alueelle useimmiten aamu- tai keskipäivällä (kuva 8). Eniten havaintoja kertyi klo 14–16.

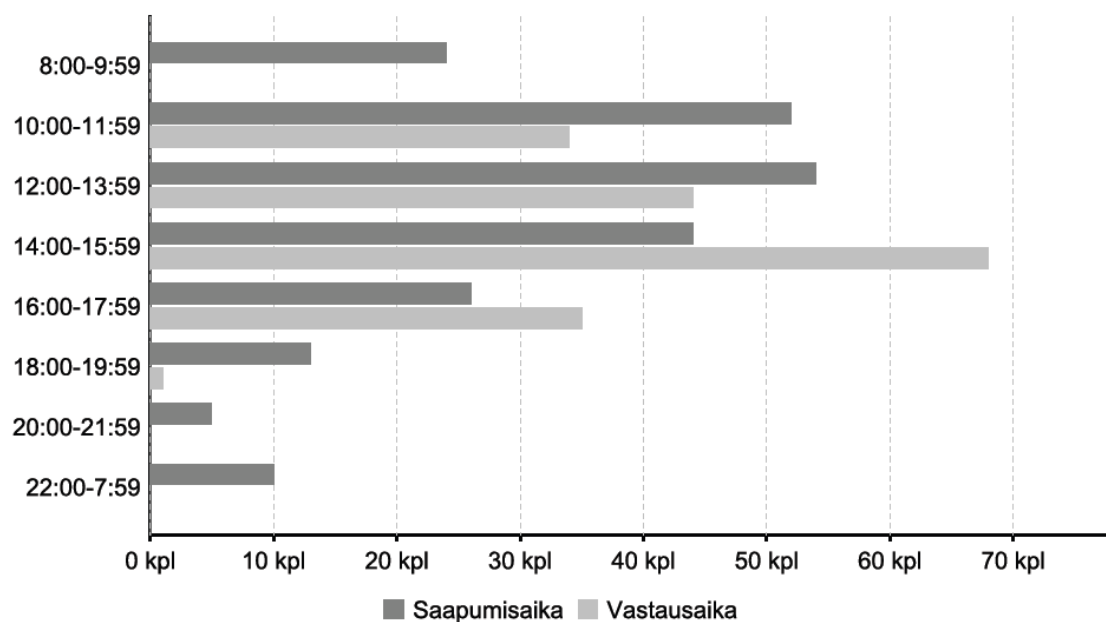
Alueelle matkustettiin useimmiten henkilöautolla (taulukko 14). Linja-autolla matkusti 9 % ja tilausbussilla 5 % vastanneista.

Kuva 6. Evon retkeilyalueelle saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain.

Kuva 7. Saapuminen Evon retkeilyalueelle ja vastaaminen viikonpäivittäin.

Kuva 8. Saapuminen Evon retkeilyalueelle ja vastaaminen vuorokaudenajan mukaan.

Taulukko 14. Kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan Evon retkeilyalueelle. Matkaan on voitu käyttää useampaa kulkuneuvoa.

Kulkuneuvo	kpl	%
Henkilöauto	186	81
Henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	21	9
Linja-auto	25	11
Tilausbussi (ryhmämatka)	12	5
Juna	6	3
Lentokone	3	1
Moottoripyörä	2	1
Polkupyörä	3	1
Jokin muu	1	0
Vastanneita yhteensä	229	

3.2.6 Käyntiin liittyvä rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Evon retkeilyalueella ja sen lähialueilla (kuva 5 sivulla 19). Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta perustuu vuoden 2010 käyntimäärään, joka oli 84 500.

Keskimäärin vastaajat arvioivat kuluttaneensa käynnillään 17 euroa (taulukko 15). Alueella yöpyneet arvioivat kuluttaneensa 20 euroa ja päiväkävijät 15 euroa. Kotimaiset kävijät kuluttivat keskimäärin 19 euroa. Ulkomaalaisia oli vastanneissa niin vähän (kuusi vastaajaa), ettei heidän rahankäyttöään voida luotettavasti arvioida. Paikallistaloudellisten vaikutusten arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on määritelty taulukossa 16.

Taulukko 15. Evon retkeilyalueen kävijöiden keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV) käyntikertaa kohden retkeily-alueella ja sen lähialueella.

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät	n = 209	n = 108	n = 100
Keskimääräinen kulutus (€)	17	20	15
Kotimaiset matkailijat	n = 161	n = 85	n = 75
Keskimääräinen kulutus (€)	19	22	17
Ulkomaiset matkailijat	n = 6	n = 3	n = 3
Keskimääräinen kulutus (€)	_*	_*	_*
Lähialueen asukkaat	n = 22	n = 8	n = 14
Keskimääräinen kulutus (€)	13	_*	10

_* , havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei voida arvioida luotettavasti.

Taulukko 16. Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palveluksien ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.

Evon retkeilyalueen kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat vuoden 2010 käyntimäärällä laskettuina noin 1,2 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset noin 14 henkilötyövuotta (taulukko 17). Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä Evon retkeily-alueelle ja sen lähialueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä tulovaikutuksia sekä niihin liittyviä työllisyysvaikutuksia.

Retkeilyalueen kävijät käyttivät eniten rahaa huoltamo-ostoksiin sekä ruoka- ja muihin vähittäiskauppaostoksiin (taulukko 17). Suurimman tulo- ja työllisyysvaikutuksen tuottavat kuitenkin majoituspalvelut ja muut menot. Tämä johtuu osin siitä, että palvelut, kuten majoituspalvelut ovat työllistävämpiä ja niiden vaikutukset kohdistuvat suuremmalta osin lähialueelle kuin esimerkiksi huoltamo-, ruoka- ja vähittäiskauppaostosten vaikutukset. Paikallisliikenteeseen on käytetty hyvin vähän rahaa, eikä se tuota lainkaan henkilötyövuosia. Evon retkeilyalueelle kulkee suoria bussiyhteyksiä vain arkisin ja suurin osa alueen kävijöistä saapuukin alueelle henkilöautolla.

Taulukko 17. Kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset menolajeittain Evon retkeilyalueella ja sen lähialueella vuonna 2010 (n = 209).

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulo-vaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	5,40	28 437	4	0
Paikallisliikenne ²	0,19	14 972	2	0
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	4,22	103 454	15	2
Kahvila ja ravintola	1,55	101 960	15	2
Majoittuminen	2,28	177 206	26	3
Ohjelmapalvelut ³	0,95	73 422	11	1
Muut menot ⁴	2,87	188 621	27	3
Välittömät vaikutukset yhteensä		688 073	100	11
Välilliset vaikutukset		515 752		3
Kokonaisvaikutukset		1 203 825		14

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Matkakohdepäätöksen perusteella tarkastellen suurimmat taloudelliset vaikutukset tulevat niiltä kävijöiltä, joille Evon retkeilyalue oli matkan tärkeiden kohde. Tämän kävijäryhmän rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset ovat noin miljoona euroa ja työllistävä vaikutus 13 htv (taulukko 18). Hyvin harvalla Evon retkeilyalue oli yksi monista kohteista matkan varrella, minkä vuoksi näiden kävijöiden rahankäytön tulo- ja työllisyysvaikutukset jäävät 104 000 euroon ja 1 htv:een. Ennalta suunnittelematta saapuneita oli vastanneissa niin vähän (4 vastaajaa, joista 3 oli vastannut rahankäyttöön), ettei heidän vaikutustaan voida luotettavasti arvioida.

Taulukko 18. Evon retkeilyalueen kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2010.

Menolaji	Tärkein kohde n = 177		Yksi monista kohteista n = 24		Yhteensä n = 204	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	25 016	0,4	2 849	0,0	27 865	0,4
Paikallisliikenne ²	12 828	0,1	0	0,0	12 828	0,1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	79 954	1,3	24 034	0,4	103 988	1,7
Kahvila ja ravintola	91 261	1,6	10 726	0,2	101 987	1,8
Majoittuminen	166 096	3,0	15 453	0,3	181 550	3,3
Ohjelmapalvelut ³	75 222	0,8	0	0,0	75 222	0,8
Muut menot ⁴	169 460	2,7	6 853	0,1	176 313	2,8
Välittömät vaikutukset yhteensä	619 838	10	59 915	1	679 753	11
Välilliset vaikutukset	464 548	3	44 506	0	509 054	3
Kokonaisvaikutukset⁵	1 084 385	13	104 421	1	1 188 807	14

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Matkailijaryhmittäin tarkasteltuna suurimman osan tulovaikutuksesta tuottivat kotimaan matkailijat, joiden rahankäyttö toi alueelle 1,1 miljoonan euron tulo- ja 13 htv:n työllisyysvaikutuksen (taulukko 19). Lähialueen asukkaiden vaikutukset jäivät huomattavasti pienemmiksi. Lähialueelta saapuvat kävijät ilmoittivat käyttävänsä rahaa lähinnä muihin palveluihin, kuten kalastuslupiin sekä välinevuokriin. Ulkomaisia vastaajia on liian vähän, jotta heidän vaikutustaan voisi luotettavasti arvioida.

Taulukko 19. Evon retkeilyalueen kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin v. 2010.

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 161		Lähialueen asukkaat n = 22		Yhteensä n = 189	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyys- vaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	26 922	0,4	1 485	0,0	28 407	0,5
Paikallisliikenne ²	11 715	0,1	958	0,0	12 673	0,1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	100 781	1,6	4 886	0,1	105 667	1,7
Kahvila ja ravintola	106 040	1,9	2 611	0,0	108 650	2,0
Majoittuminen	157 125	2,8	34 215	0,6	191 339	3,5
Ohjelmalvelut ³	81 192	0,9	0	0,0	81 192	0,9
Muut menot ⁴	151 357	2,4	35 735	0,6	187 091	3,0
Välittömät vaikutukset yhteensä	635 131	10	79 889	1	715 020	12
Välilliset vaikutukset	472 577	3	63 230	0	535 807	3
Kokonaisvaikutukset⁵	1 107 708	13	143 119	2	1 250 827	15

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

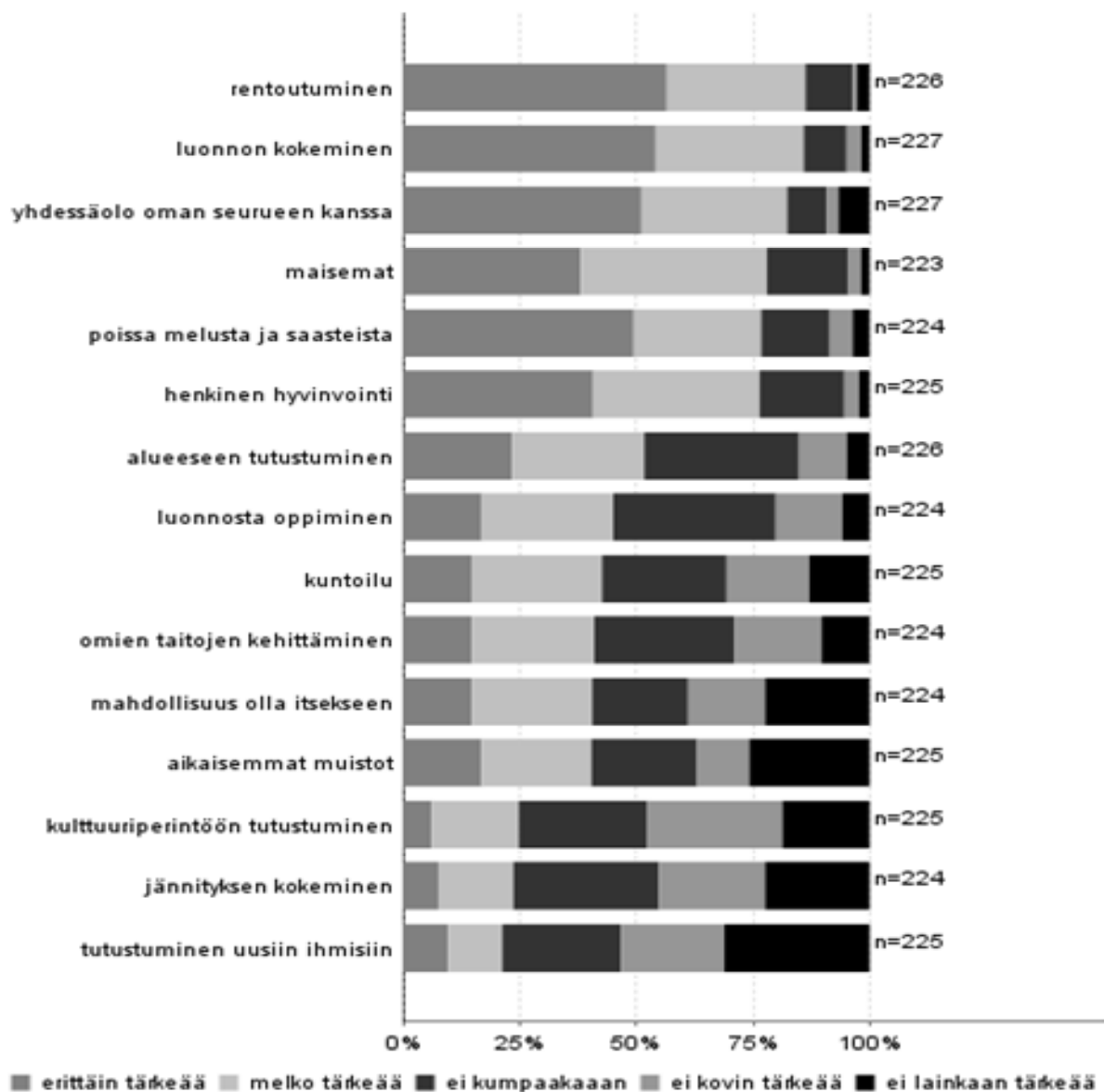
⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

3.3 Kävijätyytyväisyys

3.3.1 Käynnin tarkoitus

Käynnin tarkoitusta eli virkistysmotiiveja selvitettiin kävijätutkimuslomakkeen kysymyksellä numero 8. Tutkimukseen osallistuneet arvioivat tässä henkilökohtaisia vaikuttimiaan Evon retkeilyalueella käyntiinsä.

Tärkeimmiksi virkistysmotiiveiksi vastaajat valitsivat rentoutumisen, luonnon kokemisen ja pääsyn pois kaupungin melusta ja saasteista (kuva 9). Myös yhdessäoloa oman seurueen kanssa arvostettiin, kun taas uusiin ihmisiin tutustuminen ei ollut tärkeää tai tavoiteltavaa.

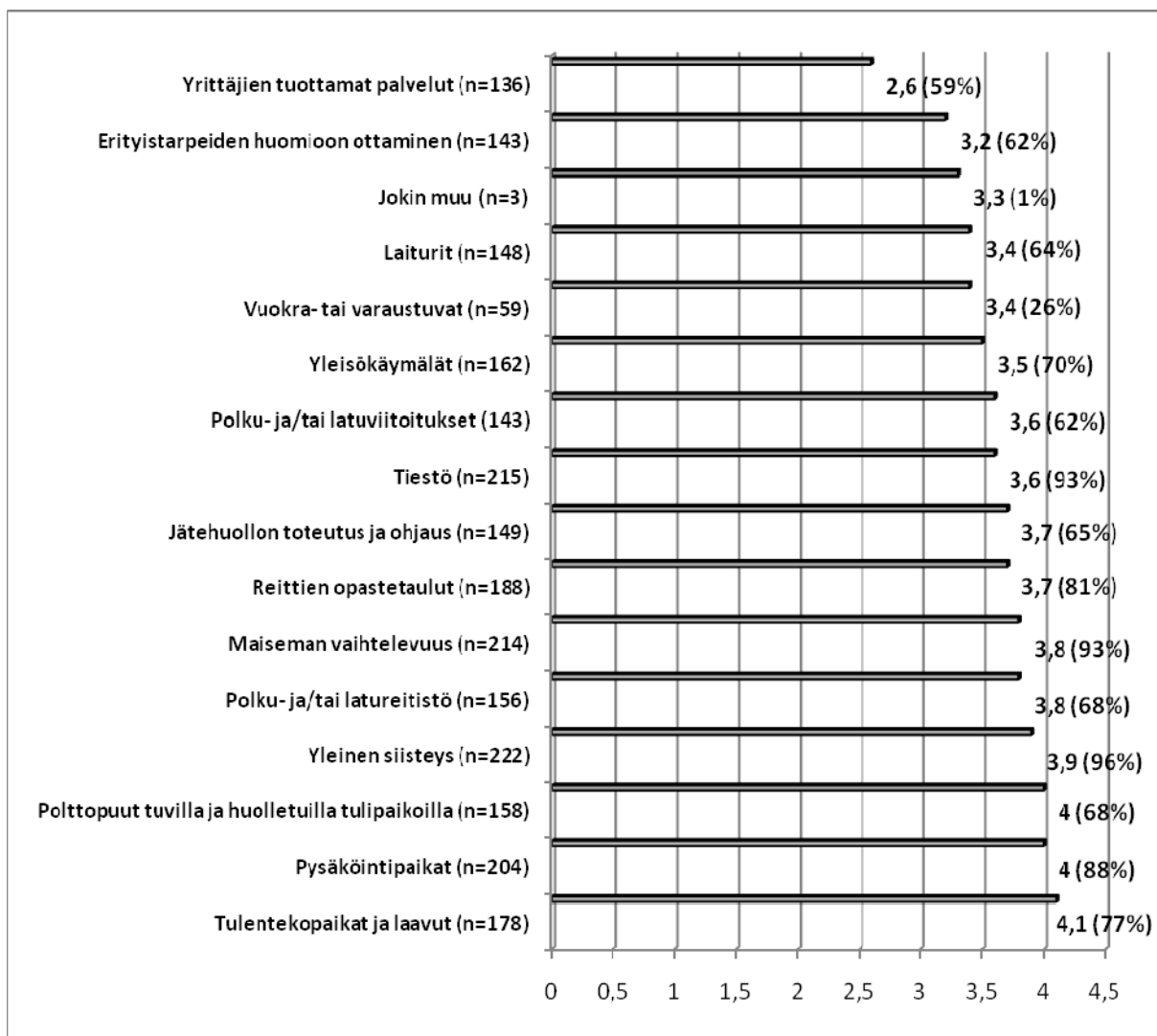

Kuva 9. Kävijöiden syyt Evon retkeilyalueella vierailuun. n = ao. kohtaan vastanneiden lukumäärä.

3.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Kuvassa 10 on esitetty palveluita käyttäneiden mielipiteitä palveluista ja Evon retkeilyalueen ympäristön laadusta. Tulosten tarkastelussa tulee huomioida palveluita käyttäneiden ja kuhunkin kohtaan vastanneiden määrä (n). Esimerkiksi vuokra- ja varaustupia käyttäneiden ja siten niiden laatua arvioineiden määrä on melko pieni.

Retkeilyalueen kävijät käyttivät eniten alueen tiestöä (93 % vastanneista), pysäköintipaikkoja (88 %), reittien opastetauluja (81 %) sekä tulentekopaikkoja ja laavuja (77 %) (kuva 10). Parhaat laatuarviot saivat tulentekopaikat ja laavut, polttopuut sekä pysäköintipaikat, jotka kaikki arvioitiin vähintään melko hyväksi asteikolla 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä. Ympäristön laatua arvioitiin pisteyttämällä maiseman vaihtelevuus ja yleinen siisteys (kuva 10).

Kuva 10. Vastanneiden mielipiteet Evon retkeilyalueen palveluista ja ympäristön laadusta. Keskiarvot, asteikko: 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono. Mukana vain sellaisten vastaajien mielipiteet, jotka käyttivät palvelua. n = ao. kohtaan vastanneiden lukumäärä. Suluissa %-osuus kaikista kyselyyn vastanneista.

Vastaajia pyydettiin arvioimaan myös palveluiden ja rakenteiden nykyistä määrää asteikolla 1–3, jossa 1 = liian pieni, 2 = sopiva, 3 = liian suuri. Lähes kaikkien palveluiden ja rakenteiden määrä arvioitiin keskimäärin sopivaksi. Vain yrittäjien tuottamia palveluita oli tutkimukseen vastanneiden mielestä liian vähän.

Lisäksi kysyttiin tutkimukseen osallistuneiden tyytyväisyyttä Evon retkeilyalueen palveluiden ja rakenteiden määrään kokonaisuudessaan. Kysymykseen vastasi 92 % haastatelluista, joten tulosta voidaan pitää luotettavana (taulukko 20). Kolme neljäsosaa vastanneista oli vähintään melko tyytyväisiä palveluiden määrään.

Taulukko 20. Vastanneiden tyytyväisyys Evon retkeilyalueen palveluiden määrään kokonaisuudessaan. Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	Erittäin tyytymätön	Melko tyytymätön	Ei kumpikaan	Melko tyytyväinen	Erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	213	92	1	3	20	61	15	3,9

3.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiden ennako-odotukset täyttyivät Evon retkeilyalueella melko hyvin (taulukko 21). Odotustensa toteutumista arvioitiin asteikolla 1–5, jossa 1 tarkoitti odotusten toteutumista erittäin huonosti ja 5 erittäin hyvin.

Luonnonympäristö vastasi useimpien odotuksia hyvin ja keskiarvoksi saatiin 4,36. Reitit ja rakenteet eivät täyttäneet aivan yhtä hyvin kaikkien kävijöiden odotuksia tai vaatimuksia, sillä keskiarvo jäi alle neljän.

Taulukko 21. Vastanneiden ennako-odotusten täytyminen Evon retkeilyalueella. Arviointi: 1 = erittäin huonosti, ... 5 = erittäin hyvin.

Odotukset	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	Erittäin huonosti	Melko huonosti	Keskinkertaisesti	Melko hyvin	Erittäin hyvin		
Luonnonympäristö	225	100	0	0	8	48	44	4,36	0,64
Harrastusmahdollisuudet	223	99	0	1	20	43	35	4,12	0,77
Reitit ja rakenteet	222	98	0	3	23	48	27	3,97	0,80
Yhteensä	226								

3.3.4 Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät

Kävijöitä pyydettiin arvioimaan käyntiä häirinneitä tekijöitä asteikolla, jossa 1 merkitsi paljon häiriötä ja 5 ei lainkaan häiriötä. Mielenpitoa kysyttiin maaston kuluneisuudesta, luonnonympäristön käsittelystä, roskaantuneisuudesta, kävijämäärän vaikutuksesta ja muiden kävijöiden käyttäytymisestä.

Käyntiä häiritseviä tekijöitä oli melko vähän (taulukko 22). Useimmin jonkin verran häiritsevänä koettiin maaston kuluneisuus ja roskaantuneisuus. Muina häiritsevinä tekijöinä mainittiin muun

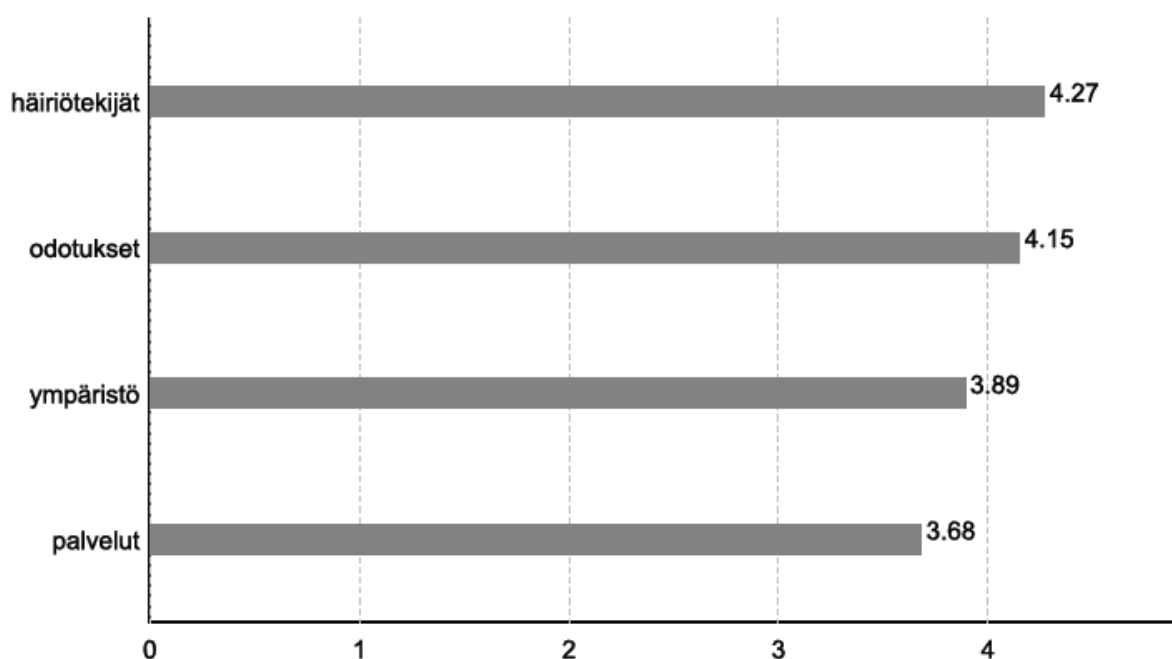
muassa kalansaaliin pienuus, kalastuksen valvonnan puute Niemisjärvellä, poluille kaatuneet puut ja partiolaisten leirikeskus.

Taulukko 22. Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät. Arviointi: 1 = erittäin paljon, ... 5 = ei lainkaan.

Häiriö	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin paljon	melko paljon	keskinkertaisesti	melko vähän	ei lainkaan		
Maaston kuluneisuus	222	100	1	4	18	29	48	4,18	0,94
Maaston roskaantuneisuus	223	100	1	7	17	23	52	4,18	1,01
Luonnonympäristön käsittely	220	99	4	3	16	33	45	4,13	1,02
Liiallinen kävijämäärä	220	99	1	3	10	24	62	4,43	0,87
Muiden kävijöiden käyttäytyminen	221	99	1	4	11	19	66	4,45	0,89
Jokin muu	27	12	44	33	15	4	4	1,89	1,05
Yhteensä	223								

3.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

Evon retkeilyalueen valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi oli 3,93 maksimiarvon ollessa 5. Kävijätyytyväisyysindeksiin on laskettu palvelut, ympäristö, odotukset ja häiritsevät tekijät keskiarvoina. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Parhaat arviot kävijöiltä saivat häiriötekijöiden vähäisyys ja odotusten täyttyminen (kuva 11). Kävijätyytyväisyys ja sen osatekijät käyvät yksityiskohtaisemmin selville liitteestä 6.

Kuva 11. Kävijätyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot (1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä) Evon retkeilyalueella.

3.4 Niemisjärven virkistyskalastusalueen kehittäminen

Kävijätutkimuksessa oli yksi ns. aluekohtainen kysymys. Se koski Evon suosituimman alueen, Niemisjärven virkistyskalastusalueen, kehittämistä. Kysymykseen pyydettiin vapaamuotoista vastausta, ja siihen vastasi vajaa kolmasosa kaikista kyselyyn vastanneista. Niemisjärven aluetta koskevia mielipiteitä saatiin myös yleisessä ”vapaa sana” -kysymyksessä (liite 5). Kaikki Niemisjärven aluetta koskevat vastaukset on koottu liitteeseen 5.

Virkistyskalastusalueen kehittämistä koskeneet vastaukset osoittivat, että kehitystarvetta olisi paljon ja kävijät kohdistavat suuria odotuksia ja toiveita alueen palveluihin. Tämä kertoo myös siitä, että palveluille olisi kysyntää ja alueella on potentiaalia, jota kannattaa hyödyntää.

Niemisjärven alueelle toivottiin erityisesti kioskia, joka palvelisi ainakin kesäaikana. Aiemmin siellä on ollut kioski, josta on voinut ostaa kahvia, virvokkeita ja pientä syötävää sekä vuokrata veneitä, asuntovaunupaikkoja ja saunaa. Kioskin lopetettua palvelut siirtyivät keväällä 2010 Evokeskukseen. Tätä arvosteltiin, koska Niemisjärveltä on Evokeskukseen matkaa noin 7,5 km.

Niemisjärvelle toivottiin lisää kalaistutuksia sekä tietoa istutusten ajankohdista ja määristä. Nykyisin istutuksista ei tiedoteta, ja se aiheutti hämmennystä ja jopa häiritsi suuresti joitakin kävijöitä. Asuntovaunualueen palveluja toivottiin kehitettävän enemmän Caravan-alueen suuntaan. Mökkejä, laavuja, teltpaikkoja ja tulentekopaikkoja toivottiin lisää.

4 Tulosten tarkastelu

4.1 Yhteenveto

Evon retkeilyalueen kävijätutkimukseen saatiin yhteensä 231 havaintoa noin kuuden kuukauden tutkimusjakson aikana. Aineistoa kerättiin 23.3.–28.9.2010. Suurin osa vastaajista täytti vastauslomakkeen itse. Joissakin tapauksissa kävijätutkimuksen tekijä haastatteli kävijää ja täytti lomakkeen tämän puolesta. Useimmiten tähän oli syynä kävijän oma pyyntö tulla haastatelluksi lomakkeen itsenäisen täyttämisen sijasta.

Kävijöistä oli miehiä 53 %. Miesten keski-ikä oli 43 vuotta ja naisten 41 vuotta. Retkeilyalueelle saavuttiin useimmiten henkilöautolla kahden hengen seurueessa. Suurin aluetta käyttänyt ryhmä oli partiolaiset. Suurin osa tutkimukseen vastanneista saapui Evolle perheenjäsenten kanssa ja lähes puolella vastanneista oli mukanaan alle 15-vuotiaita.

Liikuntaesteisiä oli mukana 2 %:lla seurueista. Liikuntaesteisten kävijöiden määrän kartoittaminen oli tässä tutkimuksessa oleellista, sillä retkeilyalueiden ja kansallispuistojen suunnittelussa kiinnitetään yhä enemmän huomiota liikuntaesteisten hyvinvointiin ja heidän mahdollisuuksiinsa käyttää näiden alueiden palveluita ja liikkua luonnossa.

Tärkeimpinä syinä Evolla vierailuun pidettiin rentoutumista, luonnon kokemista ja pääsyä pois kaupungin melusta ja saasteista.

Evolla harrastettiin vuonna 2010 eniten kalastusta, kävelyä, uintia ja retkeilyä. Miesten tärkeimmiksi harrastuksiksi valikoituivat kalastus ja retkeily. Naisten tärkeimmät harrastukset olivat kävely sekä ”muut” toiminnat, esimerkiksi uinti Evon järvissä ja vierailu partiolaisten suurleirillä.

Kävijöistä hieman yli puolet oleskeli Evon retkeilyalueella alle vuorokauden. Miehet tekivät useammin päiväkäyntejä kuin naiset. Keskimääräinen käynnin kesto oli päiväkävijöillä 5,4 tuntia. Yöpyjät viettivät alueella keskimäärin 3 vuorokautta. Huomattavan suuri määrä kävijöistä, peräti 38 %, oli Evon retkeilyalueella ensimmäistä kertaa. Metsähallituksen seuraamien mediahavaintojen ja Luontoon.fi-verkkopalvelun kävijämäärien perusteella Evon retkeilyalue näyttäisi olevan suosituimpi kohde kuin Hämeen alueen kansallispuistot (Päijänne, Torronsuo ja Liesjärvi). Evon retkeilyalueella yöpyneistä suurin osa, 20 %, yöpyi asuntoautossa tai -vaunussa. Suurin osa kävijöistä oli Evon alueen eteläpuolelta: Hämeenlinnasta, Lahdesta ja pääkaupunkiseudulta.

Kävijät käyttivät vuonna 2010 Evon retkeilyalueen palveluista enimmäkseen tiestöä, pysäköintipaikkoja, reittien opastetauluja, tulentekopaikkoja ja laavuja. Tyytyväisimpiä oltiin tulentekopaikkojen ja laavujen laatuun sekä pysäköintipaikkoihin. Kävijät olivat yleensä melko tyytyväisiä alueen palveluihin ja ympäristön laatuun. Tyytyväisiä oltiin myös palveluiden ja rakenteiden nykyiseen määrään Evon retkeilyalueella, mutta yrittäjien tuottamia palveluita kaivattiin. Käyntiin liittyvät ennako-odotukset täyttyivät melko hyvin ja käyntiä häiritseviä tekijöitä oli hyvin vähän. Yleensä mainittiin häiritsevänä jokin muu tekijä kuin lomakkeella kysytty, esimerkiksi kalansaa-liin pienuus tai kalastuksen valvonnan puute. Kävijätyytyväisyysindeksi oli 3,9 maksimin ollessa 5.

Vuonna 2010 Evon retkeilyalueen kävijät käyttivät vierailuunsa rahaa keskimäärin 17 euroa. Retkeilyalueen ja sen lähialueen kävijöiden paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset olivat noin 1,2 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukset yhteensä 14 henkilötyövuotta. Retkeilyalueen kävijät käyttivät eniten rahaa huoltamo-ostoksiin sekä ruoka- ja muihin vähittäiskauppaostoksiin, mutta suurimman tulo- ja työllisyysvaikutuksen tuotti majoituspalveluiden käyttö. Suurimman kokonais-

tulovaikutuksen tuottivat kotimaiset matkailijat. Partiolaisten suurleiri nosti Evon kävijämääriä ja sitä kautta myös kävijöiden rahankäyttöä.

Niemisjärven virkistyskalastusalue on Evon suosituin alue, ja sen kehittämiseen kannattaa panostaa jatkossakin. Niemisjärven aluetta tulisi kehittää myös liikuntarajoitteisille sopivaksi. Alue soveltuu heille hyvin, koska esimerkiksi laitureita ja pitkospuita on mahdollista leventää ja kaiteita ja rampeja voidaan rakentaa liikkumisen helpottamiseksi. Näin pyörätuolilla kulkevat pääsisivät nauttimaan luonnossa liikkumisesta. Samalla lapsiperheille avautuisi enemmän mahdollisuuksia, kun esimerkiksi lastenvaunuilla kulkeminen helpottuisi.

4.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin

Edellinen kävijätutkimus tehtiin Evon retkeilyalueella vuonna 1998 (Erkkonen 2000). Vuosien 1998 ja 2010 kävijätutkimusten tuloksia vertailtaessa on huomioitava, että tutkimuslomakkeet eroavat toisistaan. Useimmiten tämä tarkoittaa sitä, että kysymysten asettelut samaa asiaa tutkivissa kysymyksissä saattavat olla erilaiset. Retkeilyalueen opastuspiste Evokeskus valmistui ja avautui yleisölle vasta vuonna 2000. On epäselvää, millä tavoin tämä vaikuttaa kävijätutkimuksen tuloksiin, mutta todennäköisesti Evokeskuksen olemassaolo ja oppaan palvelut kesäisin lisäävät retkeilyalueen arvoa.

Vuonna 1998 kävijätutkimus toteutettiin 22.5.–31.8. Varsinaisia havaintopaikkoja oli neljä, ja lisäksi lomakkeita jaettiin Niemisjärven kioskilta kaikille kämpän vuokranneille henkilöille tai ryhmille. Vastauksia saatiin reilun kolmen kuukauden tutkimusjakson aikana yhteensä 222 kappaletta.

Kävijärakenne on pysynyt ennallaan, sillä sekä vuoden 1998 että vuoden 2010 kävijätutkimuksessa suurempi osa kävijöistä oli miehiä ja suurin osa 35–44-vuotiaita. Seuruetietoja tutkivat kysymykset olivat hieman erilaiset. Vuonna 1998 noin joka kolmannella seurueella oli mukanaan yksi tai kaksi alle 16-vuotiasta henkilöä. Vuonna 2010 seurueista 44 %:lla oli mukanaan alle 15-vuotiaita.

Virkistysmotiiveissa ei ole tapahtunut muutosta, sillä myös vuonna 1998 tärkeimmät syyt vierailuun olivat luonnon kokeminen, rentoutuminen, luonnonrauha, hiljaisuus ja maisemat.

Harrastuksista kalastus oli jo vuonna 1998 Evolla ylivoimaisesti suosituin, kuten nykyäänkin. Lisäksi harrastettiin luonnon tarkkailua, kävelyä ja lenkkeilyä, eväsretkiä ja retkeilyä. Vuonna 1998 ei tarkasteltu miesten ja naisten välisiä harrastuseroja.

Tulokset käynnin kestosta ja alueelle saapumisesta olivat hyvin samansuuntaisia molemmissa tutkimuksissa. Ainoa merkittävä ero ilmenee päiväkävijöiden ja yöpyjien suhteessa. Vuonna 1998 yöpyjiä oli enemmän kuin vuonna 2010. Vuonna 1998 yöpyjiä oli 59 % vastanneista, kun nyt heitä oli 47 %.

Vuonna 1998 eniten käytetyt palvelut ja rakenteet olivat samat kuin nykyäänkin. Tyytyväisimpiä oltiin tulentekopaikkoihin ja laavuihin, vuokrakämppeihin ja alueen henkilökunnan palveluihin. Vuonna 2010 retkeilyalueen kävijät olivat tyytyväisimpiä tulentekopaikkoihin ja laavuihin, pysäköintipaikkoihin sekä polttopuihin tulentekopaikoilla ja laavuilla. Ennakko-odotuksia selvittävän kysymyksen asettelu oli hieman erilainen vuoden 1998 kävijätutkimuksessa, mutta tuolloinkin käyntiin liittyvät odotukset toteutuivat hyvin. Häiritseviä tekijöitä oli vuonna 1998 hyvin vähän, ja niistä häiritseviin eniten maaston roskaantuneisuus. Vuoden 1998 kävijätutkimuksessa ei laskettu aluekohtaista kävijätyytyväisyysindeksiä.

Vuonna 1998 ei tarkasteltu rahankäyttöön liittyviä paikallistaloudellisia vaikutuksia lainkaan, sillä kyseinen raportointimalli otettiin käyttöön vasta 2008. Lisäksi kysymyksenasettelu oli vuonna 1998 erilainen kuin nyt: vastaajalla ei ollut mahdollisuutta selventää lomakkeessa, ilmoittiko hän henkilökohtaiset vai koko seurueen menot. 1998 Evon retkeilyalueen kävijät kuluttivat yhteen käyntiin matkakustannuksineen keskimäärin 480 markkaa, mikä on noin 80 euroa. Tämä keskimääräinen rahankäyttö on laskettu kaikkien vastaajien ilmoittamista menoista. Tämän tiedon käyttöarvo on hyvin rajallinen erityisesti siksi, että kysymyksenasettelun vuoksi jäi epäselväksi, kuinka monen ihmisen menot vastaaja kulloinkin ilmoitti.

Kiitokset

Kävijätutkimuksen toteuttamisessa mielenkiintoisinta oli mielestäni yhdistää opinnoissa opitut tiedot, oppaan työn kokemukset sekä uuden oppiminen tämän projektin kuluessa. Retkeily on ollut minulle mieleinen ja arvokas harrastus lapsesta asti ja sitä kautta heräsi myös kiinnostus tätä aihetta kohtaan. Kävijätutkimuksen aineistonkeruun aikana tapasin erilaisia ihmisiä, joilla oli erilainen suhtautuminen luontoon, virkistysalueisiin ja jopa tähän tutkimukseen. Tätä kanavaa käyttäen kehitin vuorovaikutustaitojani. Evon retkeilyalue on tullut hyvin tutuksi opiskelun aikana, sillä opinahjoni sijaitsee Evon retkeilyalueen sisällä. Alueen tuntemuksesta oli minulle suurta hyötyä ja etua aivan tutkimuksen suunnittelusta lähtien. Varsinkin aineistonkeruu kesäaikana oli mukavaa työtä, sillä sain viettää aikaa ulkona luonnossa ja tavata uusia ihmisiä erilaisine mielipiteineen.

Kiitän Metsähallitusta mahdollisuudesta toimia itsenäisesti omassa tehtävässäni kävijätutkimuksen tekijänä. Kiitosta ansaitsevat myös Hämeen ammattikorkeakoulun Evon yksikön henkilökunta sekä Metsähallituksen työntekijät, joiden kanssa sain tehdä yhteistyötä. Parhain kiitokseni myös retkeilijöille ja matkailijoille, jotka vierailivat Evolla. Ilman teitä tätä tutkimusta ei olisi tehty, eikä sillä olisi arvoa.

Toivon, että tästä tutkimuksesta on hyötyä Evon retkeilyalueen kehittämisessä jatkossa. Retkeilyalueet ja kansallispuistot ovat arvokasta pääomaa meille suomalaisille, jotka olemme ylpeitä luonnostamme ja metsistämme. Retkeilijöillä on mahdollisuus vaikuttaa alueiden suunnitteluun ja kehittämiseen. Kävijätutkimus on myös virkistysalueiden osallistavaa suunnittelua, ja siinä prosessissa oli ilo olla mukana viemässä retkeilyalueen käyttäjien mielipiteitä ja toiveita eteenpäin.

Lähteet

- Erkkonen, J. 2000: Evon ja Syötteen alueiden kävijät 1998. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 115. 54 s.
- Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Dikšaitė, L., Erkkonen, J., Fredman, P., Jensen, F., Søndergaard, Karoles, K., Sievänen, T., Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. & Wallsten, P. 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla – Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 116. 144 s.
- Ulkoilulaki 13.7.1973/606.
- Valtioneuvoston päätös Evon retkeilyalueen perustamisesta 21.4.1994/284.
- Kannisto, P. 2008: Evokeskuksen asiakastutkimus ja kehittämissuunnitelma. – Opinnäytetyö, Hämeen ammattikorkeakoulu, Metsätalouden koulutusohjelma, Evo. 31 s.+ 5 liit.
- Metsähallitus 2004: Evon retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma. – Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 71. 58 s.
- Metsähallitus 2009: Asiakasseurantojen ohjeistus, 2: Kävijätutkimus, versio 1.08. – Metsähallitus, Vantaa. 38 s.
- Metsähallitus 2010a: Evon retkeilyalueen hoito- ja käyttösuunnitelma. Lausuntoversio 11.11.2010. – Metsähallitus, Vantaa. <<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Luonnonsuojelu/Hoidonjakaytonsuunnittelusuojelualueilla/Hyvakasytyt/2011hyvakasytyt/evo/Sivut/Evo.aspx>>, viitattu 7.2.2011. 94 s.
- Metsähallitus 2010b: Luontoon.fi-verkkopalvelu. Evon retkeilyalue. – <<http://www.luontoon.fi/evo>>, viitattu 13.12.2010.
- Metsähallitus 2010c: Kansallispuistot ja retkeilyalueet tärkeitä paikallistaloudelle. – <www.metsa.fi/suojelualueetjapaikallistalous>, viitattu 13.12.2010.
- Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009: Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. – <http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Eraasiatjaretkeily/Virkistyskaytonsuunnittelu/suojelualueidenmerkityspaikallistaloudelle/Documents/Kokonaisvaikutukset_2009.xls>, viitattu 10.12.2010.
- MGM2 2009: NPS Money Generation Model. – <<http://web4.msue.msu.edu/mgm2/default.htm>>, viitattu 10.12.2010.
- Stynes, D. J., Propst, D. B., Chang, W.-H. & Sun, Y. 2000: Estimating national park visitor spending and economic impacts; The MGM2 Model. – <<http://web4.canr.msu.edu/MGM2/MGM2.pdf>>, viitattu 10.12.2010.

Evon retkeilyalueen kävijätutkimuksen 2010 otantakehikko

Paikka	Kohderyhmä	Havaintoja (tavoite)	Keruupäiviä
Niemisjärven virkistyskalastusalue	Kaikki kävijät		16
Evokeskus	Kaikki kävijät		7
Syrjänelusen laavu	Kaikki kävijät		13
Sorsakolun laavu	Kaikki kävijät		12
Pitkänniemenkangas (Suurleirialue)	Partiolaiset + vierailijat		1
	<i>Yhteensä</i>	80 000	49

LIITE 2. 1(2)

Aineiston toteutunut keruuaikataulu

Maaliskuu

päivä	ti 23.3.	la 27.3.	ma 29.3.	ti 30.3.	ke 31.3.
paikka	Niemisj.	Syrjänal.	Syrjänal	Niemisj	Syrjänal.
kello	ip	ap	ip	ap	ap
tavoite	10	10	10	10	10
kappale	7	1	0	6	peruuntui
				yhteensä	14

Huhtikuu

päivä	la 3.4.	ma 5.4.	ke 7.4.	pe 30.4.
paikka	Niemisj.	Niemisj.	Evok.	Syrjänal.
kello	ip	ap	ap	ap
tavoite	10	10	10	10
kappale	5	7	0	0
			yhteensä	12

Toukokuu

päivä	ma 3.5.	ti 11.5.	to 13.5.	ke 19.5.	pe 21.5.	su 23.5.	su 24.5.	ma 30.5.	ma 31.5.
paikka	Niemisj	Syrjänal.	Sorsak.	Sorsak.	Evok.	Syrjänal.	Sorsak.	sorsak.	Evok.
kello	ap	ap	ap	ip	ap	ip	ip	ap	ip
tavoite	10	10	10	10	10	10	10	10	10
kappale	5	2	10	2	4	0	0	0	1
								yhteensä	24

Kesäkuu

päivä	ti. 1.6.	ke 2.6.	to 3.6.	ma 7.6.	ti 8.6.	la 12.6.	to 24.6.	ti 29.6.	ke 30.6.
paikka	Sorsakolu	Evokeskus	Niemisjärvi	Sorsak.	Evok.	Niemisj.	Niemisj.	Sorsak.	Sorsak.
kello	ip	ap	ap	ap	ip	ip	ip	ip	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10	10	10
kappale	3	3	10	1	1	10	9	5	1
								yhteensä	43

Heinäkuu

päivä	to 1.7.	ma 5.7.	ti 6.7.	ma 12.7.	pe 16.7.	su 18.7.	ke 21.7.	ti 27.7.	to 29.7.
paikka	Syrjänal.	Evok.	Niemisj.	Niemisj.	Syrjänal.	Syrjänal.	Niemisj.	Sorsak.	Evok.
kello	ip	ap	ip	ap	ap	ap	ip	ip	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10	10	10
kappale	2	4	6	8	0	2	8	1	9
								yhteensä	40

Elokuu

päivä	su 1.8.	ma 2.8.	ti 3.8.	su 8.8.	ma 9.8.	to 19.8.	la 21.8.	to 26.8.	pe 27.8.
paikka	KILKE	Niemisj.	Syränal.	Niemisj.	Syrjänal.	Sorsak.	Evok.	Sorsakolu	Niemisj.
kello	12.00-18.00	ap	ip	ip	ip	ap	ap	ap	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10	10	10
kappale	29	2	0	5	1	3	4	1	3
								yhteensä	48

Syyskuu

päivä	la 4.9.	pe. 10.9.	ke 22.9.	to 23.9. pe 24.9.	ti 28.9.
paikka	Evokeskus	Niemisj.	Sorsakolu	Niemisjärvi	Sorsak.
kello	ip	ip	ip	ap	ip
tavoite	10	10	10	10	10
kappale	1	3	1	3	1
				yhteensä	9

Evokeskuksen laatikkoon palautui 18.4.–19.9.2010 yhteensä 41 vastausta.

LIITE 3.

Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet

Matkan muut kohteet, kun Evo oli yksi suunnitelluista kohteista	kpl
Auttoisten kioski.	1
Biologinen asema	1
Haapajärvi	1
Hämeenlinna	2
Hämeenlinna, Tampere, Laipanmäki	1
Isojärvi	1
Käynti mökillä	1
Matildanjärvi, Mjösund/Kemiö	1
Mökki	1
Padasjoki	1
Padasjoki, Lahti, Tampere	1
Pohjois-Savo, Noormarkku, Järvenpää, Helsinki	1
Repovesi	1
Rokua, Napapiirin retkeilyalue, Levi	1
Seinäjoki, Kuopio	1
Sysmä	1
Tampere	3
Tarus, Vääksy	1
Toijala, Hämeenlinna	1
Uimaranta, oma mökki	1
Useita kohteita viikon aikana.	1
Yhteensä	24

Matkan pääkohde tai pääkohteet, kun Evo oli suunnitteleman kohde matkan varrella	kpl
Korvatunturi	1
Riihimäki, Haapajärvi	1
Yhteensä	2

Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin

Polut ja reitit

- Ilmaiskartat reiteistä. Reittien viitoitus (esim nauhat) voisi olla paremmin merkitty.
- Majavapaikan ylitys oli veden vallassa (karttaan merkitty reitin kulkevan siitä) rämpimistä täysmetsässä jotta pääsi autolle.
- Puita kaatunut paljon merkatuille poluille.

Opastus

- Evokeskuksen yläkerran puunäytteet ovat upeat, tykkäsin! Opasteet poluilla alkoi ja loppui satunnaisesti ja olivat jotenkin monen kirjavia, hiukan eksyinkin.
- Hieno paikka. Evokeskuksen ollessa suljettuna olisi hyvä olla esitteitä (karttoja ym..) jaossa esim. jossain lokerossa ulkopuolella
- Evokeskuksessa hyvää palvelua, kiitos.
- Reittimerkinnät oli enimmäkseen puutteelliset. Puita oli revitty polkujen päälle.
- Opasteiden selkiyttäminen, hyvä suunnittelu ja toteutus viestinnän näkökulmasta (ymmärrettävyys).
- Erakkomurjun opasteet puuttuvat kokonaan!

Laavut, tulentekopaikat ja telttailu

- Sellainen ei teitse saavutettavissa oleva laavu olisi kiva. Etäisyys lähimpään tiehen vähintään 5 km!
- Jokaisella laavulla tulisi olla mahdollisuus tehdä tulet metsäpalovaroituksesta huolimatta, esim. työntekijänne mainitsema hormillinen keittokatos. Meiltä päiväretkeläisiltä jäi nyt eväät lämmittämättä kun emme voineet tehdä tulia.
- Sorsakolun paistoritilän voisi uusia. Laituri olisi paikallaan rakentaa, vaikeaa mennä uimaan kivikkoisesta rannasta.
- Sorsakolulla ei ollut telttapaikkoja, mutta maaston muotoonhan on paha vaikuttaa. :) Upea paikka muuten.

Siisteys

- Valkea-Mustajärven maasto todella roskainen -ei jätettä.
- Kaikissa huusseissa ei ollut purua jota laittaa.

Kalastus ja Niemisjärven alue

- Niemisjärvelle roskis uimarannalle.
- Niemisjärven pitkospuut kaipaavat uusimista, samoin saunalaituri jonka tikkaat kiinni vain kahdella pultilla (kallistuvat laiturin alle) Kemiällisen wc:n tyhjennyspaikka.
- Jos yhden vavan kalastuslupa niin sitä pitää valvoo.
- Korjaus kalastusmaksun hinnoitteluun: 8e-6h-2 kalaa, 6e-3h-1 kala.
- Alueen roska-astiat täynnä ja tyhjentämättä. Valvomattomien pohjaonkien suuri määrä! Ahdin kämpältä nouseva mäki (tie) liian jyrkkä mm. matkailuautoille.
- Kalastuslupa-automaatti oli vielä talviajassa. Minun mielipiteeni: Evon kalastus hiipuu näillä uusilla vapa ja muilla säännöillä. Saalis huono vaikka 2 vapaa!
- Alueen valvonta voisi olla näkyvää, sääntöjä rikkottu esim. asuntoauto yöpyy autojen kääntöpäikällä, otto-onki vedessä jne..
- Hyvät kalansaaliit pitää "äijät" tyytyväisinä!
- Palauttakaa kahden vavan otto-onginta. Istutuksia lisättävä. Kalastuksen valvontaa lisättävä.

Muut

- Alue soveltuu hyvin maastopyöräilyyn. Tulevaisuudessa maastopyöräily muuttuu yhä suosittumaksi elämysmatkailuksi. Jotta ilmiöön voidaan varautua, olisi aiheesta hyvä tehdä yhteistyötä maastopyöräilijöiden edustajien kanssa
- Johtui mahd. kuumuudesta, mutta vesipisteitä olisi voinut olla hieman enemmän reitillä. Veden hakeminen vähä-keltajärvestä oli haastavaa.
- Luonnonsuojelua pitää painottaa ensisijaiseksi toiminnoksi. Luontaisesti syntyneitä metsiä ei saa enää hakata! Tärkein on suojele.
- Evo on hyvä paikka mutta kaipaisi piristystä. Aiomme jatkossakin tulla perheen kanssa, koska sijainti on hyvä. Lisää evo-markkinointia ja kalaistutuksia. Alueella voisi järjestää siivoustalkoot / -patikan. Facebook sivut evolle olisi hyvä.

LIITE 4. 2(2)

- Kiitos ihanasta luontokokemuksesta koko perheen puolesta erityisesti kesäkahvilan neidolle.
- HAMKin harjoitusmetsä iso miinus alueen viihtyisyydelle ja monimuotoisuudelle. MH:n Valkea-Mustajärven hakkuu pilasi hienon leiripaikan. Partiolaisten leirikeskusten tuominen Evolle on mittava megavirhe. Evosta näyttää olevan tulossa isojen ja pienten puuhamaa, jossa luonto on toissijainen asia. Vahinko, pitää vaihtaa kohdetta.
- Kiitos hyvästä palvelusta!
- Ihan kiiva mesta :)
- So beautiful recreational area! We were surprised here was so low level of visitors. I think Finnish people are very good looking and shaping because of recreational areas and parks.
- 2-kysymyksen muotoilu on epäselvä
- Metsätieosuudet pois tai minimiin.
- Evokeskuksessa hyvää palvelua, kiitos.
- Mukava oli "haastattelija". Kiitos!
- Kiitos mahdollisuudesta käydä täällä tälläkin kertaa.

Niemisjärven virkistyskalastusalueen kehittäminen, vapaat vastaukset aihepiireittäin

”Mitä palveluita ja/tai rakenteita kaipaatte Niemisjärven virkistyskalastusalueelle?”

Kioski tai kauppa

- Kioski
- Kioski tai kahvila
- Kioski ehdoton, mielellään ympäri vuoden!
- Kioski olisi hyvä olla, jotta esim. kesällä veneen saanti olisi helpompaa.
- Kioskipalvelut
- Kioski näyttää hävinneen viime käynnin jälkeen, harmi!
- Toivottavaa saada kioskipalvelut + info
- Hintatasoltaan oikea kahvio, kioski
- Kahvila, kalastustarvikeliike
- Elintarvikekioski

Kalastus

- Kalaistutuksia on liian vähän alueella käyvien kalastajien määrään nähden.
- Kalalle kesäksi kylmäsäilytystilat
- Uusi yhden vavan sääntö ei järkevä, koska istutettu kala ei kasva täällä.
- Kumotaan uusi yhden vavan sääntö! Reilusti kalaa järviin, niin porukka viihtyy ja homma pelaa.
- Lupahinnat sopivat
- Reilusti kalaistutuksia!
- Kalaistutusten ajankohdista olisi mukava saada tietoa esim. paikallislehdissä.
- Evolta ei saa kalaa ja se supistaa kävijämääriä, koska on yleisesti tiedossa.
- Monipuolisempaa kalakantaa, esim. taimen ja nieriä.

Laavut, tulipaikat ja telttailu

- Laavun kunnostus ja uusi isompi, esim. mutterinmallinen
- Enemmän tuli- ja laavupaikkoja
- Rannalle nuotiopaikka
- Telttapaikkoja ja laavuja lisää
- Keittokatoksella on usein tungosta, alueelle voisi siis rakentaa toisen keittokatoksen.
- Vapaata leiriytymistä rannalla
- Lisää telttapaikkoja rannan tuntumaan ja niiden yhteyteen tulipaikat.
- Enemmän grillipaikkoja

Asuntovaunualue ja vuokratämpät

- Kemssan tyhjennyspaikka
- Sauna/Camping alueen roskiksia ei tyhjennetä!

- Kunnollinen leirintäalue ja sen palvelut. Mökkikylä sopisi tänne.
- Enemmän vuokrattavia tupia ja saunoja.
- Sähkötolppapaikkaan piti kuulua suihku saunan yhteydessä, mutta varaustositteesta ei ilmene, että saunaa voivat muutkin varata ja tällöin suihku ei käytettävissä.
- Asuntovaunualueen saunan käyttömahdollisuus päivittäin, toimisto alueelle.
- Caravan-alueen palvelut paikalle. Suihkut ja WC:t myös.
- Niemisjärven asuntovaunupaikalla veskien huolto ala-arvoista. Ei paperia, ei kariketta.

Opastus

- Opastekyltit voisivat olla uudempia, joista huononäköinenkin saisi selvää
- Infopiste alueelle
- Palvelu virkistysalueelta puuttuu

Laiturit ja pitkospuut

- Laiturit ja pitkospuut huonossa kunnossa, parannettavaa on
- Rantaa voisi kiertää pitkospuut
- Järvet kaipaisivat rannansuuntaisia laitureita kesäksi
- Ilvesvaelluskartasta ei käy ilmi missä on pitkospuuta.
- Siltojen ja laitureiden turvallisuus

Muut

- Polttopuuasiat: kirves ja saha puuttuu!
- Nyt on hyvä kun on tehty polttopuuta valmiiksi liiteriin, toivottavasti tulee jatkossakin.
- Venepaikkojen fiksaus huonojalkaiselle sopivaksi
- Oma rauha
- WC-tiloja enemmän
- Parempi kaivo! Vesi maistuu todella paljon ruosteelle. Harmitti koukata vesipisteen kautta kun vettä ei oikein voinut juoda.
- Inva WC:n liuska liian liukas kulkea.
- Uimiseen pukukoppi
- Uimarannan ylläpito jatkossakin.
- Kalastajille rautalangasta, että vievät jätteet mennessään, samoin nuorisolle.

Kävijättyytyväisyys osatekijöittäin

Arviointi: 1 = erittäin huono, ... 5 = erittäin hyvä.

Palvelut		Ympäristö		Odotukset		Häiriötekijät	
Pysäköintipaikat	3,99	Yleinen siisteys	3,94	Luonnonympäristö	4,36	Maaston kuluneisuus	4,18
Tiestö	3,61	Maiseman vaihtelevuus	3,85	Harrastusmahdollisuudet	4,12	Maaston roskaantuneisuus	4,18
Reittien opastetaulut	3,70			Reitit ja rakenteet	3,97	Luonnonympäristön käsittely	4,13
Polku- ja/tai latureitistö	3,83					Liiallinen kävijämäärä	4,43
Polku- ja/tai latuviitoitukset	3,57					Muiden kävijöiden käyttäytyminen	4,45
Tulentekopaikat ja laavut	4,09						
Polttopuut tuvilla ja huollatuilla tulipaikoilla	4,01						
Yleisökäymälät	3,53						
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3,66						
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3,24						
Vuokra- tai varaustuvat	3,39						
Laiturit	3,40						
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	2,65						
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	1,00						
Palveluiden määrä	3,86						
Aluekohtainen keskiarvo	3,65		3,89		4,15		4,27
Vertailukelpoinen keskiarvo	3,68		3,89		4,15		4,27
Aluekohtainen kävijättyytyväisyysindeksi					3,90		
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijättyytyväisyysindeksi					3,93		

Aineiston kerääjä täyttää:

Numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

METSÄHALLITUS

Evon retkeilyalueen Kävijätutkimus 2010

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Evon retkeilyalueen kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Evon retkeilyalueella (ks. oheinen kartta).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai sille osoitettuun paikkaan.
5. Lisätietoja antavat Outi Mäenpää, p. 040-5244768 (outi.maenpaa@metsa.fi) tai Jere Rauhala, p. 0400-825983 (jere.rauhala@metsa.fi).

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Evon retkeilyalueelle (ks. kartta 1)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnillä

a. Evon retkeilyalueella?

(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vrk *tai* _____ tuntia

b. yhteensä Evon retkeilyalueella ja sen lähistöllä, esim. matkailukeskuksessa (ks. kartta 2)?

noin _____ vrk *tai* _____ tuntia

asun lähialueella

→ Jos vastasit edelliseen kysymykseen (2b) **enemmän kuin 1 vrk**, niin kuinka monena päivänä olet vierailut tai suunnittelet vierailevasi Evon retkeilyalueella tämän matkasi aikana?

_____ päivänä

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä... (muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

a. Evon retkeilyalueella, niin montako yötä vietit tai vietät

vuokrakämpässä _____ yötä

omassa _____ asuntoautossa tai -
majoitteessa _____ yötä vaunussa _____ yötä

muualla, missä? _____ yötä

b. Jos yövyt retkeilyalueen lähistöllä, esim. matkailukeskuksessa (ks. kartta), niin montako yötä vietit tai vietät

hotellissa _____ yötä omassa mökissä _____ yötä

vuokra- _____ asuntoautossa tai

mökissä _____ yötä -vaunussa _____ yötä

lomaosak- _____ muualla, missä _____ yötä

keessa _____ yötä _____ yötä

4. Missä päin Evon retkeilyaluetta vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

- Niemisjärven virkistyskalastusalueella
- Evokeskuksessa
- Syrjänelusen laavulla
- Sorsakolon laavulla
- Vaarinkorven laavulla
- Niemisjärven luontopolulla
- Syrjänelusen harjupolulla
- Majavapolulla
- Taimenpolulla
- Lastenlammella (Vähä-Koukkujärvi)
- Hakovuorella
- Kotisten aarnialueella
- Sudenpesänkankaalla
- Pitkänniemenkankaalla (Suurleirialue)
- Muualla, missä? _____

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi retkeilyalueelle?
(merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

- 1 henkilöauto
 2 henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuvaunu
 3 linja-auto
 4 tilausbussi
 5 juna
 6 moottoripyörä
 7 moottoripyörä
 8 polkupyörä
 99 muu, mikä? _____

5b. Millä kulkuneuvolla saavuit alueelle?

Merkitse numero -> _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Evon retkeilyalueella?

olen yksin → siirry kysymykseen 8.
 seurueen koko yhteensä _____ henkilöä
 (vastaaja mukaan luettuna) joista
 alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä
 alle 15-vuotiaiden syntymävuodet (jos
 kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita
 yleisin syntymävuosi) _____

 liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Evon retkeilyalueella? (valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- oman perheen jäsenistä
 muista sukulaisista
 ystävistä
 työtovereista
 koululuokasta
 päiväkotiryhmästä
 opiskeluryhmästä
 eläkeläisryhmästä
 ohjelmapalveluyrityksen asiakkaista
 kerhosta, yhdistyksestä tms.
 jostakin muusta, mistä? _____

8. Mikä Sinulle oli tai on tärkeää tällä käynnilläsi Evon retkeilyalueella? (vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
maisemat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
mahdollisuus olla itseksensä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
henkinen hyvinvointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
poissa melusta ja saasteista	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
rentoutuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
tutustuminen uusiin ihmisiin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
yhdessäolo oman seurueen kanssa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
aikaisemmat muistot	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
alueeseen tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
luonnosta oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
omien taitojen kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
kuntoilu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
jännityksen kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
alueen kulttuuriperintöön tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Evon retkeilyalueella tällä käynnilläsi? (merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

1 ☐ kävely	11 ☐ sienestys	21 ☐ murtomaahiihto
2 ☐ sauvakävely	12 ☐ kasviharrastus	27 ☐ lumikenkäkävely
3 ☐ lenkkeily	13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	32 ☐ koiravaljakkoajelu
4 ☐ retkeily	14 ☐ käynti luontokeskuksessa	34 ☐ vaellus (yöpyminen maastossa)
5 ☐ luonnon tarkkailu	15 ☐ luontovalokuvaus	36 ☐ metsästys
6 ☐ eväsretkeily	16 ☐ partioretki	58 ☐ kalliokiipeily
7 ☐ pyöräily	17 ☐ leirikoulu	88 ☐ kulttuuriperintöön tutustuminen
8 ☐ kalastus	18 ☐ koiran kanssa ulkoilu	999 ☐ muu, mikä? _____
9 ☐ lintuharrastus	19 ☐ suunnistus	
10 ☐ marjastus	20 ☐ telttailu tai muu leirytyminen maastossa	

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]

10a. Mitä mieltä olet käyttämiäsi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä tämänkertaisella käynnilläsi Evon retkeilyalueella? Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, jätä laadun arviointikohta tyhjäksi ja rasti vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua". Palvelun tai rakenteen määrän voit arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, eos = en osaa sanoa

	käyttämäni palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu					en ole käyttänyt	palveluiden tai rakenteiden nykyinen määrä				
	erittäin hyvä				erittäin huono		liian suuri				liian pieni
	5	4	3	2	1		3	2	1		eos
pysäköintipaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
lähialueen tiestö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
reittien opastetaulut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
polku- ja/tai latureitistö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
polku- ja/tai latuviitoitukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
tulentekopaikat ja laavut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
laiturit	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
yleisökäymälät alueella	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
jätehuollon toteutus ja ohjaus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
maiseman vaihtelevuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
yleinen siisteys	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
vuokrakämpät	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐
jokin muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		☐

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan retkeilyalueen palveluiden ja rakenteiden määrään?

(5 = erittäin tyytyväinen, 4 = melko tyytyväinen, 3 = ei kumpikaan, 2 = melko tyytymätön, 1 = erittäin tyytymätön)

5 4 3 2 1

erittäin tyytyväinen erittäin tyytymätön

11. Täytyivätkö tähän käyntiisi Evon retkeilyalueella liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

(5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
luonnonympäristö	☐	☐	☐	☐	☐		
harrastusmahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐		
reitit ja rakenteet	☐	☐	☐	☐	☐		

12. Onko Evon retkeilyalue tällä matkalla...

☐	matkasi ainoa tai tärkein kohde?
☐	yksi matkasi suunnitelluista kohteista? Muita kohteita ovat: _____
☐	ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella? Matkasi pääkohteet ovat: _____

13. Rahankäyttö
 Oletko käyttänyt / tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin retkeilyalueella tai sen lähialueella (ks. karttarajaus)?
 kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
 en (→ siirry kysymykseen 14a)

Ilmoita rastiittamalla, arvioitko tässä
 henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista **VAI**
 perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan retkeilyalueella ja sen lähialueella. (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset	_____ €
B paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat)	_____ €
C ruoka- sekä muut vähittäiskauppaostokset	_____ €
D kahvila- ja ravintolaostokset	_____ €
E majoittuminen	_____ €
F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin)	_____ €
G muut menot (esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)	_____ €

14a. Kuinka usein olet käynyt Evon retkeilyalueella ennen tätä käyntiä? (vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)
 tämä on ensimmäinen kerta → siirry kysymykseen 14b
 viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa
 milloin ensimmäisen kerran? v. _____
 milloin viimeksi? v. _____

14b. Kuinka usein olet käynyt viimeisen 12 kk:n aikana virkistäytymässä kansallispuistossa, retkeilyalueella tms. luontomatkoilla?
 päiväretkellä noin _____ kertaa
 vähintään yhden maastoyöpymisen (esim. teltassa tai autiotuvassa) sisältävällä retkellä _____ kertaa

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Evon retkeilyalueella?
 (vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)
 (5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = keskinertaisesti, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lainkaan					erittäin paljon				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
maaston kuluneisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
maaston roskaantuneisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
luonnonympäristön käsittely	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
liiallinen kävijämäärä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
muiden kävijöiden käyttäytyminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. Pysyvän asuinpaikkasi postinumero ja asuinkuntasi?
 [_____] _____

17. Sukupuoli?
 mies nainen

18. Syntymävuosi?
 [_____]

19. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)
 ammattikoulu
 opistotasoinen tutkinto
 alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ei ammatillista tutkintoa

20. Mitä palveluita ja/tai rakenteita kaipaavat Niemisjärven virkistyskalastusalueelle?
 Vapaa vastaus. Voit kertoa mielipiteitäsi ja toiveitasi.

21. Oletko kiinnostunut alueen...
 (voit merkitä useamman vaihtoehdon)

vanhasta maankäytöstä (asutus-, viljely-, metsienkäyttöhistoria)
 eräkuulttuurista (entisaajan metsästys, kalastus, keräily)
 luonnonsuojelun historiasta
 retkeilyperinteestä
 alueeseen liittyvistä tarinoista
 jostakin muusta alueen historiaan ja kulttuuriin liittyvästä aiheesta, mistä?

KIITOKSIA VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, niin kirjoita niitä tähän.

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 191 Marika Yliniva ja Essi Keskinen 2010: Perämeren kansallispuiston vesimakrofytyt – peruskartoitus ja näytteenottomenetelmien vertailu. 66 s.
- No 192 Juutinen, R. ym. 2010: Lähteikköjen ennallistamistarve – kasviyhteisöjen ja ympäristön rakenteen tarkastelu. 59 s.
- No 193 Juutinen, R. (toim.) 2010: Lähteikköjen ennallistamistarve – hyönteislajiston tarkastelu ja koko hankkeen yhteenveto. 133 s.

Sarja B

- No 144 Hyttinen, R. & Kortelainen, T. 2010: Pyhätunturin luontokeskuksen asiakastutkimus 2008. 48 s.
- No 145 Airaksinen, S. & Kuusiniva, M. 2010: Syötteen luontokeskuksen asiakastutkimus 2008–2009. 39 s.
- No 146 von Boehm, A. 2010: Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimus 2009–2010. 60 s.
- No 147 Laukkanen, M. 2010: Kolin kansallispuiston yritystutkimus 2009–2010. 67 s.
- No 148 Leinonen, K., Seppänen, M., Raasakka, N. & Magga, A. 2011: Urho Kekkosen kansallispuiston kalastus- ja retkeily selvitys 2008. 36 s.
- No 149 Metsähallitus 2011: Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien tilinpäätös ja toimintakertomus 2010. 62 s.
- No 150 Meri-Hilkka Mäkelä 2011: Leivonmäen kansallispuiston kävijätutkimus 2011. 62 s.
- No 151 Karoliina Sarajärvi 2011: Syötteen kävijätutkimus 2010. 55 s.
- No 152 Karoliina Sarajärvi & Veikko Virkkunen 2011: Syötteen yritystutkimus 2010. 47 s.

Sarja C

- No 100 Metsähallitus 2010: Paistunturin erämaa-alueen ja siihen liittyvien soidensuojelualueiden hoito- ja käyttösuunnitelma. 186 s.
- No 101 Metsähallitus 2011: Jonkerinsalon hoito- ja käyttösuunnitelma. 51 s.
- No 102 Metsähallitus 2011: Pohjoislahden–Tiilitehtaanmäen hoito- ja käyttösuunnitelma 2010–2023. 58 s.
- No 103 Metsähallitus 2011: Skötsel- och användningsplan för Norrfjärden–Tegelbruksbacken 2010–2023. 58 s.
- No 104 Metsäntutkimuslaitos & Metsähallitus 2011: Elämänmäen vanhojen metsien suojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma. 38 s.
- No 105 Pulkkinen, P., Partanen, T., Kiiskinen, A. & Laakkonen, M. 2011: Pallas-Yllästunturin kansallispuiston kalavesien hoito- ja käyttösuunnitelma. 2. korj. p. 39 s.

ISSN-L 1235-8983
ISSN 1799-5388 (verkkajulkaisu)
ISBN 978-952-446-855-8 (pdf)

www.metsa.fi/julkaisut